

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 18
1939. január 22., vasárnap.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Arad Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938. Trib. Arad.

UJ DIVATOK

Irla: MÁRAI SÁNDOR

Világot járt és világirodalmat olvasott barátom a kérdésre, mivel tölti napjait, boldog mosolyal felelt: „Most Mark Twain-t olvasom...” Megvallja, hogy nem először olvassa. Először harminc év előtt olvasta, gyermekkorában. Aztán más olvasnivalója akadt: a világirodalom, meg az a szakirodalom, mely mesterségéhez szükséges, meg a politikai irodalom, melyet ismernie kell, hogy megértse, miért nem boldogul mesterségében? Harminceves küszködés után eljutott végre oda, hogy falhoz csapta a világirodalmat, a szakirodalmat és a politikai irodalmat, s nyugodtan, megkönnyebbülten és elégedetten leült Mark Twain-t olvasni.

Sokan vannak így. Irodalmi inyenek bizalmasan adják tudtomra, hogy visszatértek Verne Gyulához. Apák kisompolyognak a gyermekszobába, óvatlan pillanatban hönök alá vágják a „Nautilus”-t, vagy a „Két év vakáció”-t, fellélegezve térnek vissza munkaszobájukba, szigorúan megparancsolják, hogy senki se zavarja őket, leülnek az öreg karosszékbe s zord téli esteken boldogan, titkos örömmel merülnek el Verne álomvilágában. „Mit csinál apuka?” — kérdik a gyermekek, akik részben Horatiust, részben a napilapok parlamenti tudósításait, részben Einstein új atomelméletét, vagy Hitler „Harcom” című munkáját olvassák. „Apukát nem szabad zavarni” — feleli gondterhesen a családanya. — Olvas és tovább képezi magát... Apuka félfüllel hallja ezt a csukott ajtó mögül, szórakozottan, mert teljesen elmerült a „Kétezer mérföld a tenger alatt” szépségeiben. Erőszakkal kell vacsorához csalogatni. Mit csinál apuka? Menekül.

Nagy divatban van May Károly is. Jobb belvárosi kölcsonkönyvtárakban ugyanazok az előfizetők, akik néhány esztendő előtt idejében telefonáltak, hogy tegyék félre számukra Huxley új művét, panaszkodnak, mert hetek óta nem lehet megkapni „Jelky András bajai szabólegény kalandjait szárazon és vizen”. Nem lehet megkapni, mert az ur, aki régebben nyugtalanul követelte az új Huxleyt, most támadó hangon követeli „A szkipetárok földjén”-t. Verne Gyula soha nem volt ilyen divatban. Mark Twain elfogyott, elkapták. Dickens nálunk, sajnos, soha nem volt túlságosan divatos; megjósolom, hogy most divatos lesz, nemcsak nálunk, mindenütt a világon. Minden kelendő lesz, ami mese. Minden divatos lesz, ami egy másik világról mesél, mely ott rejtőzik valahol a tenger alatt, vagy a gyermekkorban, vagy a mesében. Ez az éhség, ez a szomjúság általános, világlajosság. „Túlságosan felnőtünk; meneküljünk vissza Verne Gyulához” — mondják az emberek.

És meneküljünk Mark Twainhez, mondják. S mindenhez és mindenkihez, ami mosolyog és mosolyra készít. Szükségünk van a mosolyra. Ez a világ megtanult harsányan nevetni a végzetten, megtanult némán és komoran viselni veszélyt, feszültséget és csapásokat. Csak egyet felejtett el: mosolyogni. Egy angol pap cikkét olvastam multkor; az élesszemű nevelő megállapítja, hogy angol kertekben, köztuterekben, játszótuterekben mind ritkább jelenség a mosolygó gyermek. De mosoly nélkül nincs ize, illata az életnek. A nagy, a mély, az ősi kulturák emberei állandó mosolyban élnek: a kínaiak mosolya világhírű, titokzatos, csaknem féltelmes. Ez a keleti mosoly mindig ingerelte az európai embert. Egy bölcs mondotta egyszer: „A kultúra összeesküvés”. A legnemesebb összeesküvés, melyre ember képes. A mosoly a jelképe. Apuka, amikor a gyerekek iskolában vannak, kilopakodik a gyermekszobába, megkeresi a fiuk könyvvállványán, a tintafoltos földgömb, a törött számszámokkal telerakott lombfűrészes doboz, a számfűrészes tankönyvek között Mark Twain remekművét, a „Huckleberry Finn”-t s óvatosan visszasiet dolgozószobájába, a bölcs, okos és komoly

könyvekkel telerakott polcok közé, átadja magát a mesének és a mosolynak... miért? Mert sürgős szüksége van a mesére; emlékezni akar

A magyar irodalomból hiányzik a mosoly. Nagy humoristáink voltak; néha fölneveztünk szavukra, harsányan, vagy elkomorodtunk, tragikusan és hőiesen. Mikszáth mosolyra készítetett, de ez a mosoly valahogy komoly maradt. Pipaszó mellől, bölcsen és keserűen anekdotázott; látta egy világ minden mulatságos és félszeg vonását, de a történet, melyet előadott, igazi magvában kemény és keserű maradt. Más a humor és más a derű. Nem véletlen, hogy a magyar irodalom évtizedek óta keresi azt a bizonyos mosolyra készítető lángszét, aki meg tudja engesztelni egy nemzet hősiességét. Sipulusz anekdotázott, Karinthy röhögöttet. Jókai andalított — de ő sem készítetett mosolyra. A mult század nagy irodalmából, igen, a magyar irodalom egyeteméből, éppen ő hiányzik, Mark Twain, a szelid bölcs, aki mosolyogni tanít meg egy vergődő, nyugtalan, mindig készenlétben és önvédelmi állapotban élő nemzetet. Nagy, humoros írásaink mindig mérges pamfletek is, támadások valaki, vagy valami ellen. Dickens, Mark Twain nem támadott, nem csipkelődött. Ez a szelid és érett humor hiányzik ma a világirodalomból. Shaw tréfásan és kegyetlenül nyilatkozott a világról; megneveztet, vagy felingerel, de soha nem békít meg, nem ingerel mosolyra. Aki ma tréfál, mind

Swift szeretne lenni; aki ma tréfákat rajzol, minc gunyrajzot vet papírra. Nincs Wilhelm Busch többé, aki megalkotná versben és rajzban Max und Moritz halhatatlan alakjait. Nincs derű többé az irodalomban. És nincs az életben sem. Tudunk még kinevetni, csak mosolyogni nem tudunk többé.

Ezért lopakodik apuka, továbbképzés ürügyén, a gyermekszobába s menekül Mark Twainhez, ami mese. A világ új, titkos kamaszkorát éli. Amit Verne Gyula megálmodott, ma utszéli valóság; mindent megvalósítottunk, a Nautilus-t és az Utazás a föld körül-t, a Négy hét leghajón-t, minden álmot és vágyat, mely valaha izgatta a gyermekszobák és az örök gyermek, az emberiség képzeletét; csak, e sok valóság közepette, mi magunk rosszkedvűek, mosolytalanok, komorak és gyanakvók maradunk. Most, mikor a világ egyre komolyabb, a felnőtt és rosszkedvű emberiség óvatosan, röstelkedve visszalopakodik a meséhez. Igen, még egyszer át akarom élni, e vad és kalandos világban, Huckleberry Finn kalandjait és Tamás urfi csinyjeit. Még egyszer el akarom olvasni Copperfield Dávid történetét s mosolyogni Dick ur bölcs ostobaságán, vagy ostoba bölcsességén, amint mindenre tud valamilyen talpraesett együgyűséget s mikor megkérdik, mit kell csinálni, ha elpusztul ez a világ, rövid gondolkodás után találóan feleli: „Legokosabb megfürödni langyos vízben.” Még egyszer el akarom olvasni a Két év vakáció-t; miért? ... Mert a cim kimondja mindazt, amit egy felnőtt és komor emberiség titokban áhít. Mit is szeretnénk még az élettől, titokban? Egy lélegzetre való mosolyt, egy álomra való mesét és két év vakációt.

Kinevezte az Uralkodó a Nemzeti Ujjászületési Front vezértitkárait és szakosztályi direktoraikat

Aradi szakember a kereskedelmi és iparügyi direktóriumban — Utólag töltik be a direktóriumok kisebbségi helyeit

Silviu Dragomir professzor, kisebbségügyi főkormánybiztos az értelmiségi szekció vezértitkára

Bucuresti. Királyi rendelettel módosították a Nemzeti Ujjászületési Front megalakulására vonatkozó törvény 10-ik szakaszát. Eszerint a direktórium nem 24 tagból áll, mint eredetileg tervezték, hanem harmincből. Ezek közül 10 a földművelőket és munkásokat, 10 a kereskedelmet és az ipart, 10 pedig az értelmiségi foglalkozásukat fogja képviselni. A törvény 11-ik szakasza a következőképpen módosul: „A legfőbb nemzeti tanács 150 tagból áll és 50-50 tag képvisel egy-egy foglalkozási réteget.”

Öfelsége II. Carol király két-két évi időtartamra vezértitkárokká nevezte ki: Cornateanu tanárt a földművelők és munkások osztályának élére; Silviu Dragomir tanárt az értelmiségi foglalkozásuk osztályának élére és Victor Valcovici professzort a kereskedelmi és ipari osztály élére.

A földművelésügyi és munkások szakosztályának direktóriumába a következőket nevezték ki: Dumitru Alimanisteanu, Virgil Alimanisteanu, Apostolescu Gh., Axente Ion, Bernau P., Budiurescu Nic., Calinescu Armand, Cristi Vladimir, Cornateanu Nic., Duca Gligore, Duca Eugen, Flondor G., Flueraş Ion, Garofilid Constantin, Giurescu Constantin, Gherman Eitimie, Ghitescu Stan, Gri-

gorovits Gh., Hagi Anton Emanoil, Ionescu-Sisesti, Ion Iacov, Jeleleanu Ion, Macavei Andrei, Marian Ion, Maglasul Lazar, Marza Simion, Pan Aurel, Mihaila Petre, Ravian Alex., Rákóczy Filip, Raducani Ion, Rautu Dumitru, Sescioreanu Constantiu, Serban Mihail, Stojadinovici Nic., Stroe Gh., Zamfirescu Constantiu, Zipa Gh., Popa Adam.

Kereskedelmi és iparügyi: Angheliescu Constantiu, Balanescu Rosetti, Besa Eugen, Boldea Romul, Bujoi Ion, Bursan Constantin, Carp Gligore, Comsa Ionel, Constantinescu Nicita, Constantinescu N., Greceanu Gh., Dan Sever, Dinopol Gh., Ene Ernest, Enescu I., D. Senču Grigore, Gheorghiu Gh., Gigurtu Ion, Jercan Nerva, Malaxa Nic., Zarinescu Ion, Martalogu Ion, Maxim Nic., Mociornita D., Neagu Alexandru, Romano Alex., Savu Eugen, Slaveşcu Victor, Tataranu C., Tatarescu Emanoil, Tilea V., Vlad Aurel, Valcovici Victor.

Értelmiségi foglalkozásuk osztálya: Alexianu Gh., Andrei Petre, Asnavorian H., Banu Gh., dr. Baran Coriolan, Blaga Lucian, Beldia Vasile, Benteoiu Aurelian, Brudariu Adrian, Canciov Mircea, Cantacuzino V., Cazacliu Grigore, Dragomir Silviu, Ghelemegeanu M., Hatieganu Iuliu,

Herescu Nic., Hodos Alex., Hortolomeiu Nic., dr., Iantandi Victor, Jinga Victor, Ionascu Traian, Matei Ioan, Moldoveanu Iuliu, dr., Negus Aurel, Nicoara Eugen dr., Nistor Ioan, Nitescu Voicu, Ottescu Nic., Panisca Gh., Patrulius Radu, Perieteanu Grigorie, Petrovici Ioan, Popescu-Botosani Ion, Portocafa Radu, Ralea Mihail, Radulescu Motru, Rozetti Alex., Rosculet Radu, Sadoveanu Marin Ion, Simian Dima, Scridon Leon, Strafl Gheorghe, Suciu Ion, Tataru Coriolan, Titeanu Eugen, Toni

V. V. Teodorescu Anibal, Vantu Ion, Zigre Nicolae, Vantu G.

A fent közölt névsor szerint a magyar és a német szekciók képviselőinek kinevezése ezideig még nem történt meg. Mint ismeretes, ugy a magyar, mint a német szekciókat egy-egy hely illeti meg a különböző direktoriumokban. Valószínű, hogy ezeknek a helyeknek betöltésére a kisebbségi szekciók tényleges megalakulása után kerül sor.

Korlátozza az áttéréseket az új kultusztörvény-javaslat

A másvallású feleség azonnal követheti férje vallását — Az átkeresztelkedők is kötelesek lesznek új keresztnevet felvenni

A kultuszminisztérium elhatározta, hogy módosítani fogja a kultusztörvényt. Az 1928. április 22-én kelt kultusztörvényt a „II. Carol király alkotmányai“ akariák összhangba hozni.

Az anyakönyvvezetők és anyakönyvi hivatalok tisztviselőinek egyesülete — mint az „Universum“ közli — a készülő új kultusztörvénnyel kapcsolatban megtette észrevételeit. Javaslatait valószínűleg el is fogadják és beiktatják az új törvénybe.

Az alkotmány 20-ik szakasza

Az 1938. február 20-i II. Carol király alkotmány kimondja, hogy az egyházi esküvő kötelező.

Ezt az elvet eddig nem iktatták törvénybe és nagyon sokan továbbra is csak polgári házasságot kötöttek. — Az anyakönyvvezetők egyesülete most azt proponálja, hogy törvényben szabályozzák az egyházi házasság kötelező voltát s irjanak elő határidőt, amelyen belül a házastársak — a polgári házassághoz megsemmisítésének terhe alatt — kötelesek egyházi házasságot kötni.

A természetes gyermek felekezete

A polgári törvénykönyv 304. szakasza megengedi, hogy a törvénytelen házasságból származó természetes gvermeket a törvényesen összeházasodó szülők törvényesítik úgy, mintha a gyermek mindig törvényes lett volna és viselheti apja családnevét, állampolgárságát, stb. A vallás tekintetében azonban a törvény nem intézkedik. Egyetlen intézkedés az, ha valamelyik házastárs áttér a másik vallására, a 18 éven aluli gyermekek a szülők közös vallását követik.

A mostani javaslat az, hogy utólag törvényesített gyermek minden esetben apja vallását kövesse.

Hasonlóképpen javasolják az anyakönyvvezetők, hogy a másvallású feleség a házasságkötés alkalmával egyszerű bejelentés alapján felvehesse férje vallását és így kérjék az egyházi áldást.

A mostani kultusztörvény megengedi az egyik vallásról a másikra való áttérést az egyháznak történő bejelentés és az átkeresztelődés kötelezettségével. Előfordul azonban, hogy például ha valaki áttér az orthodox görög keleti hitre, továbbra is régi keresztnevét viseli, nem pedig az orthodox egyház szentjeinek nevét. Ezért kötelezővé kell tenni — mondják az anyakönyvvezetők —

a ki-, vagy átkeresztelkedők részére új keresztnevet felvételét

és ezt az új keresztnevet be kell vezetni az anyakönyvbe.

A fiktív áttérések ellen

A kultusztörvény értelmében az áttérést eddig előbb az anyakönyvi hivatalban kellett bejelenteni. Sokszor előfordult, hogy egyesek megtették a bejelentést — de ténylegesen, egyháziilag nem tértek át, mert csak arra volt szükségük, hogy anyakönyvi iratokban fel legyen tüntetve új vallásuk.

A javaslat szerint a jövőben

az anyakönyvvezetők nem vehetik tudomásul az áttérési bejelentéseket — az áttérést igazoló lelkészli bizonyítvány felmutatása nélkül.

A „felekezeten kívüli“ megjelölés elfűntetése

Az anyakönyvvezetők egyesülete szerint a felekezeten kívüli megjelölés alatt a különböző és főként a betiltott szekták tagjai rejtőznek. Ezért javasolják a „felekezeten kívüli“ megjelölés megszüntetését.

Végül indítványozza az anyakönyvi tisztviselői egyesülete, hogy

korlátozzák az áttérési lehetőségek számát.

Tarthatatlan helyzet — szerintük — hogy valaki tízszer is megváltoztathatja vallását és végül mégsem lehet tudni, hogy melyik felekezethez tartozik.

Az antiszemitizmus kritikája

Vezeti be a „Vasárnap“ legújabb számát. A nyilvános irodalmi és társadalmi szemle a katolikus világ egyik legtekintélyesebb publicistáját szólaltatja meg vezető helyén: Stanislas Fumet a párisi Temps Présent szerkesztője ír a zsidókérdésről és a római Szentszékek a faji kérdésben elfoglalt igazi keresztényi álláspontjáról. Sohase a katolicizmus volt az, amely üldözte a zsidókat, — írja Fumet — ellenkezőleg: a keresztény és katolikus szellem hiánya volt oka a zsidógyűlöletnek. A tudós francia író frappáns történelmi és jelenkori példákkal illusztrálja az Egyház hűcs és igazságos álláspontját ebben a kérdésben, mely Fumet tárgyilagos és meggyőző írásmódjában lebilincselő, és igen időszerű olvasmány. Kritikája méltó érdeklődésre számíthat ugy a keresztény, mint a zsidó olvasóközönség körében.

Blédy Lajos piarista tanár Kemal Atatürk reformját ismerteteti eredeti meglátásokban gazdag összefoglaló cikkben. Kulcsár M. László dr. teológiai tanár Kelemen Didák irodalomtörténeti jelentőségét méltatja. Az erdélyi szellem új útjain jár ez az írás: felfedezni értékeinket, példaképpé odaállítani a ma fiatalságra elé. Kelemen Didák, a székely származású, szentéletű minorita rendfőnök Erdély történelmének legnehezebb napjaiban nemcsak a hitélet, de az irodalom terén is felbecsülhetetlen szolgálatot tett népünknek. Az irodalmi rész színes anyagából kiemelkedik v. Somfay László megrázó erejű karcolata (Beszélgetés a kisfiammal), Nagy Meda történelmi elbeszélése (A barátság, egy kép Berzsényi Dániel életéből) és Hallosy Márta aranyos humoru novellája (Egy szer volt.)

Gáldi László dr. mesteri műfordításai ezúttal a délszláv költészetet közvetítik az olvasóközönségnek.: J. Ducsy: A tengerparti fűz és Sz. Szeleány: Kacagás c. verseit hozza, tökéletes művészi formában. Disze a Japnak Nagy Miklós és Pusztasándor két remek költeménye, az előbbi az alföldi tél csendjében élő faluról ad közvetlen, megleghangu rajzot (Téli táj), utóbbi pedig mély emberismeretét és szociális hurokon zengő költői kedélyét csillogtatja „Margitka“ c. versében. Szép költeményeket hoz még a lap Rónay György, Dezsényi Béla, Hegedűs Zoltán és Lukács József tollából. A Sajtószemle (Kultura és élet) időszerű és érdekes kérdéseket tárgyal.

A lap borítékját Simai Gedeon gyönyörű téli felvétele (Mégfagyott könnyek) díszíti, míg a szöveg között szintén több művészi műmelléklet teszi technikai és esztétikai szempontból is élénkebbé és színessé a lapot. A „Vasárnap“ előfizetési ára félévre csak 120 lei. Megrendelhető a kiadóhivatal útján (Arad, Str. Bratianu 2-4.) Az egyes példányok ára ezentúl nem 15, hanem csak 12 lei lesz. Beszerelhető szintén a kiadóhivatalban és az „Universala“ nanirkereskedésben.

CIPZÁR

Írta: Stella Adorján

(Idő vacsora után, féltiz. A házaspár a moziba készül, ami úgy értendő, hogy a férj már izgatottan topog az előszobában, önagysága pedig öltözködik.)

Férj (beszól az asszony szobájába): Drágám, siess egy kicsit, végre szeretném látni a hirodót.

Feleség (kiszól): Pillanat!

(Kínos öt perc telik el, végül is a férj újból elveszti a türelmét.)

Férj (idegesen): Add ide a jegyemet, én előre megyek, ez már mégis csak sok!

Feleség: Mit kiabálsz velem! Ahelyett, hogy bejőnnél segíteni.

Férj (bemeleg önagysága szobájába): Mi van?

Feleség: Nem tudom felvenni a hócsizmámat.

Férj: Hiszen a lábodon van.

Feleség: De nem tudom bekapcsolni. Cipzáras és valahol megakadt.

Férj: Várjál! (Leguggol, negyedóráig kinlódik, de nem megy.) Az ördög vigye el, miért viselsz cipzárat a hócsizmán.

Feleség: Mert az a legpraktikusabb. Próbáld úgy oldalt húzni és azután belülről préselni és úgy kiakasztani. (Rendkívül értelmetlenül magyaráz.)

Férj (lassacskán, nem is a mozitól gurul dühbe, hanem a cipzár miatt): Mégis csak hallatlan, hogy miket találtok ki!

Feleség: Pardon, a cipzárat férfi találta ki,

milliókat keresett rajta és én zseniális találmánynak tartom. Bár csak te találnál ki valamit már életedben... Jól van, tudom, kitaláltad, hogyan kell barackpálinkából és viszkiből eperbólot készíteni, de nem ilyen felfedezésekre gondolok, hanem népszerű, közszükségleti cikkekre, mint például a cipzár.

Férj: Nem tudom, hogy ki találta fel, de ha netán valaha találkozol vele, légy szives add át legforróbb bosszankodásomat. Hogy ti asszonyok, mit műveltek ezzel a cipzárral, az egyenesen tébolyító!

Feleség: Példának okáért?

Férj: Először csak ruhán viseltétek, aztán lassan átlopózkodt minden holmitokra. Cipzáras a bluzotok, a szoknyátok, diszkrét ruhadarabotok, amit a francia minden joggal „scandal“-nak nevez, cipzáras a mellényetek, a sidresszetek, a kesztyűtök és a fűrdőruhátok.

Feleség: Milyen elmés szerkezet a fűrdőtrikón!

Férj: Nekem mondod? A nyáron az enyém is cipzárra működött. Óriási előnye, hogy szárazon be lehet húzni, de amikor az ember le akarja vetni, akkor nem megy, mert vizes a trikó. Két eset van, vagy egyáltalán nem megyünk vízbe, vagy késsel elvágjuk az anyagot. De ez semmi!

Feleség: Még nem eleget panaszkodtál?

Férj: Nem, szívem, mert a cipzár betört a lakásomba és elfoglalt minden becsületes helyet, amit eddig a kapocs, biztosító tű, vagy közszegetes zár tartott megszállva. Retiküljeidet egyetlen rántással nyitod, uti neszszered cipzárú jár, a gyerekek iskolatáskája erre van berendezve és cip-

zárral nyitod ki naponta hetvenhétszer pudriédet is.

Feleség: Nagyon maradt ember vagy.

Férj: Ebben igazad van. Mert már most rettegek a közeljövőtől, mikor a cipzár hatalma még jobban elterjed ebben a házban. Cipzárú fognak nyilni az összes fiókok, ajtók és ablakok, könyvek és borítékok. Kérlek, ne tiltakozz, mert még nem fejeztem be! Nem te kaptad el elsőnek ezt a világjárványt, egy amerikai nő már az ősszel felhúzta az orrát a vendéglőben és sértődötten kérdezte a pincért, hogy nincs-e még cipzárú nyiló osztrigájuk. Legszívesebben te is azt szeretnéd, ha nem kellene a konyhában diót törni, narancsot hámozni és krumplit pucolni, hanem minden néven nevezendő gyümölcs cipzárú teremne, hogy a csuda vigye el, ahány világraszóló találmány van ezen a földtekén!

Feleség (nyugodtan): Befejezted, fiam?

Férj: Be én!

Feleség: Akkor légy szives adj pénzt, mert saját pénzből vettem meg a délután a mozijegyet, ami most a szónoklatod miatt kárbaveszett.

Férj (dühösen): Itt van, megér nekem annyit hogy végre megmondhattam a véleményemet. (Kiveszi aprópénzárcaját, ráncigálja, de nem nyílik mert természetesen cipzárú jár és pont akkor romlik el, amikor legnagyobb szükség van rá.)

Feleség: Mi az, nem megy fiam?

Férj: Nem bizony! Ezt a tárcát tőled kaptam karácsonyra! No de van igazság a földön. Majd csak akkor kapod meg a pénzt, mikor magától ki nyílik! (Diadalmasan zsebrevágja a tárcát.)

A közművelődési, jótékonyági és sportegyesületeknek be kell mutatniuk alapszabályaikat

A város közművelődési ügyosztályának felhívása

A város közművelődési ügyosztálya, hivatkozással a városvezetőség vonatkozó rendeletére, a következőket hozza az érdekeltek tudomására: Az összes, Aradváros területén működő közművelődési, jótékonyági és sportegyesületek — azok is, amelyek a jövőben kívánnak megalakulni, — 15 napon belül nyújtják be hitelesített másolatban alapszabályaikat, tagjaik és vezetőségük pontos névsorát, valamint azt a határozatot, amely jogiszemléviségük elismeréséről szól. Ezen iratok bemutatása a városháza 59-es számú szobájában történik, a közművelődési ügyosztálynál. A jövőre nézve az összes érdekeltek tudomására hozza a közművelődési ügyosztály, hogy a fentjelzett egyesületeknél és alakulatoknál bekövetkező mindenmü változást legkésőbb 8 napon belül közölni kell ezzel a szolgálattal. Megjegyzi a közlemény, hogy fenti intézkedésre azért volt szükség, mert ellenőrizni kívánják azokat az egyesületeket, amelyek rendezvényeknél vesznek igénybe a közönség támogatását.

Megyei légvédelmi hivatalt létesített Dobriceanu Mihail ezredes-prefektus

Érdekes előadás a közművelődési-palotában a harci gázokról

Január huszonharmadikán, hétfő délután négy órai kezdettel érdekes előadás színhelye lesz a közművelődési palota nagyterme. Ilie Olteanu kapitány, a városi légvédelmi szolgálat szakértő-tanácsadója ismerteti ez alkalommal a harci gázokat és az ellenük való védekezés módjait. Az előadás iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg, ami érthető és indokolt, hiszen Olteanu kapitány olyan időszerű kérdéstről beszél, amelynek alapos ismerete mindenkinek érdeke, emellett pedig az ilyen természetű problémák különben is érdekesek. — Itt említjük meg, hogy Dobriceanu Mihail ezredes, Aradmegye prefektusa légvédelmi hivatalt létesített a megyei prefekturán. A légvédelmi hivatal mellett sájtó-osztály is működik, amelynek célja a közönség állandó, részletes tájékoztatása.

A politika áldozata

Mussolinivel és Hitlerrel akart megbirkózni Hajdu János szalontai zsákhordó

Szalontáról jelentik: Egy zavart tekintetű, csapzott szőkehajú férfi jelent meg a szalontai államrendőrség legénységi szobájában.

— Mussolinit keresem, — mondotta — és vetközni kezdett.

— Mussolini jelenleg Rómában tartózkodik — mondotta a rendőrmester —, akkor Hitler is jó — mondotta fenyegető hangon a zavarosan viselkedő férfi — össze akarom mérni vele erőmet... nézzük ki az erősebb és hatalmasabb.

Pár másodperc alatt anyaszült meztelenre vetközött és rekedt hangon rikácsolta: Minden külügyminiszterrel megverekszem.

A rendőrmester az esetről értesítette a szolgálatot teljesítő komiszárt.

A meztelenre vetközött férfi arra kérte a rendőrtisztet: parancsolja meg az összes politikuskoknak, hogy tanuljanak meg magyarul, mert neki megjelent álmában valaki, akit nem akar elárulni a rendőrségnek és ráparancsolt, hogy védje meg a világ békéjét.

A rendőrség megállapította, hogy az elmebeteg nem más, mint Hajdu János, 37 éves zsákhordó, aki Jaraba Sárával lakott együtt és két gyermeke van.

Hat héttel ezelőtt különvált az asszonytól és édesanyjához költözött a Reg. Elisabeta-utca 57. szám alatti házba.

Fő utat.

de ne felejtse otthon a

NIVEA KRÉM

amely Eucerin-tartalma által megvédi bőrét az érdességtől

Nem 93 lei, hanem csak

28 lei a személyazonossági igazolványok városi és bélyegilletéke

A városvezetőség érdekes tájékoztatása a személyazonossági igazolványok kiállítás díjáról és arról, hogy januárban

azok is büntetlenül jelentkezhetnek a bejelentő-hivatalban, akik a múltban ezt elmulasztották

Aradváros vezetőségének tudomására jutott, hogy a városi közigazgatás kötelekébe tartozó bejelentő hivatalnál — ahol most az ismeretes bejelentési szabályrendelet életbeléptetésével kapcsolatosan különösen nagy a forgalom, — nyilvánvalóan téves értelmezés folytán, olyan költségeket számítanak fel a személyazonossági igazolványok kiállítására, ami csaknem négyszeresére drágítja ennek a mindenkivel megkövetelt okmányának a megszerzését. Illetékes helyen ezzel kapcsolatosan a következőt közölték a sajtóval:

— A népesedési hivatalnak, mint városi szolgálatnak, nem áll módjában egyéb illeték felszámítása a személyazonossági igazolványok kiállítására, mint a kétszeri kérvény-bélyeg leróvása és a városi illeték lefizetése.

A kétszeri kérvénybélyeg kilenc-kilenc leit, míg a városi illeték tíz leit tesz ki, tehát az összköltség nem haladhatja meg a 28 leit. Ezzel szemben — értesülésünk szerint —

kilencvenhárom leit kell a kérvényezőknél különböző címeken leróniok,

ami úgy adódik, hogy többek között ugynevezett „caramida“ bélyeget és elemi csapás által sújtottak felségélyezését szolgáló bélyeget vettek meg az érdekeltekkel. Hangsúlyozni kívánjuk, hogy a városi közigazgatáshoz tartozó bejelentő hivatal nem számíthat fel semmiféle „caramida“ — vagy elemi csapás esetére szóló segélybélyeg illetéket, amihez a városnak semmi köze sincs.

Aki a kétszeri bélyegilletéket és a tíz lei városi illetéket leróta és egyéb akadály nem áll fenn, annak a hivatal minden további nélkül köteles kiállítani a személyazonossági igazolványt.

Az erre a célra felhasznált nyomtatványért fizetett városi illetékről ismételtlen megjegyezzük, hogy tíz leit tesz ki, mert tudomásunk szerint voltak esetek, amikor a nyomtatványért husz leit vételeztek be.

Az érdekes felvilágosításhoz hozzáfűzték még illetékes helyen azt is, hogy

január hónapban mindenki olyan módon tehet eleget a népesedési hivatal nyilvántartásába való beiratkozásra vonatkozó kötelezettségnek, hogy a múltban ezirányban elkövetett esetleges mulasztások következményeitől mentesül.

Büntetlenül jelentkezhetik mindenki beiratkozás és személyazonossági igazolvány kiváltása végett, mindössze jelenlegi helyzetét kell az illetőnek igazolnia.

Aki azonban ezt az alkalmat is elmulasztja, az sulyos következményeknek teszi ki magát, mert a város ismeretes szabályrendeletének gyakorlati alkalmazása során a legnagyobb erővel ellenőrzik a bejelentéseket és alkalmazzák az előírt büntetéseket. A városvezetőség célja, hogy olyan pontos, könnyen áttekinthető és a gyakorlati használat szempontjából különben nélkülözhetetlen bejelentőhivatali kimutatás felett rendelkezék; amilyen nagyvárosokban mindenütt működik és amelyre valóban nagy szüksége van Arad közönségének.

Amerika visszariadt Japán provokálásától

Nem erősítik meg Guan-szigetét

Washingtonból jelentik: Roosevelt elhatározta, hogy nem kéri hadihítel megszavazását Guan-sziget megerősítésére.

Diplomáciai körökben ezt oda magyarázzák, hogy az Egyesült-Államok nem akar semmi olyat cselekedni, amit Japán kihívásnak tekinthetne.

Lengyelország kilép a Népszövetségből a danzigi főbiztos visszahívása után

Genfből jelenti a Rador: A danzigi három bizottság tegnap ülést tartott, amelyen Lengyelország meghatalmazottja bejelentette, hogy Lengyelország kilép a Népszövetségből, csak megvárja, amíg visszahívják a danzigi főbiztost.

Franciaország és Anglia megbízottai a visszahívás ellen foglaltak állást, Svédország pedig a visszahívás mellett.

Genfi körökben az a vélemény, hogy Burckhardt, danzigi népszövetségi főbiztost nem hívják vissza.

Itt írjuk meg azt a varsói jelentést, mely szerint Vasile Tworidwo, a lengyel szenátus ukrán nemzetiségű tagjai nevében indítványt tett, hogy a kormány az ukrán autonómia híjánában államtitkárságot szervezzen, de

végső esetben egy ukrán bizottságot nevezzen ki, amely a lengyelországi ukrán nemzetiség ügyeinek intézésében segítségére lesz a kormánynak.

A lengyel kormány még nem döntött a kérdés felett.

URANIA premiermozgó TEL: 12-82

Nagy szabású, látványos, izgalmas

„Vándorcirkusz“

(Nomádok)

Világhírű akrobaták és állatszoliditók!

Hans A., Kamilla Horn, Françoise Rosay

3-kor mérsékelt helyárak.

5, 7, 15 és 9.50

A bálozó Arad

Az AMEFA-bál sikere

Az aradi Központi szálló nagyterme szombaton este piros-fekete színbe öltözött. Arad kedvenc sportegyesülete, az AMEFA rendezte idei nagybálját, amely sikerben és hangulatban sem maradt el az eddig rendezett AMEFA-bálak mögött. Este tíz órakor zsúfolásig megteltek a terem estélyiruhás közönséggel és a piros-fekete egyesület minden híve eljött, hogy egy bál estén kimulassa magát.

A bál a himnusz hangjával vette kezdetét, ami után Buibas Árpád, az AMEFA játékosa Ófelsége II. Carol királyt éltette a közönség lelkes tapsa közben. Alig ült el a taps, máris ismét Buibas Árpád lépett a pódiumra és igen tehetségesen eimondta Sonnenwirth Zoltának erre az alkalomra írt prólogját. És miután a prólog ötletes szavakkal a táncra szólította fel a közönséget, nyomban meg is kezdődött a tánc egy keringő dallamára.

Nemcsak a nagyteremben alakult ki a hangulat, hanem az étteremben is, valamint a nagyszerűen felszített bárban, ahol egy futballkapuban felállított bárpultról mértek a kitűnő italokat. Éjfél felé különféle attrakciókkal szórakoztatta a rendezőség a közönséget. Így elsősorban műsorral Ottrok Ferenc és Buibas Árpád énekeltek, mindkettő Fetter Irén énektanárnő tanítványa és mindkettő igen nagy tehetségről tett tanúbizonyságot. Az éneket Györy Tibor kísérte zongorán, nagy hozzáértéssel. Ezután vette kezdetét a szépségverseny, táncverseny, amelyek lapzártakor még tartanak, úgyhogy eredmény csak a hajnali órákban várható. Közben újszerű tárgysorsjátékon nyertek értékes tárgyakat a szerencsések és ez csak hozzájárult az amugy is nagyszerű hangulat fokozásához.

A rendezés nehéz munkájáért az érdem elsősorban az AMEFA kitűnő vigalmi bizottságát illeti, névszerint: Eibenschütz Jenőt, Kubick Ernőt, Rosenfeld Gézát, Czégka Tibort, Bakács Bélát, Nyíri Károlyt, Morócz Ferencet, Reinhart Istvánt, Hentz Józsefet, Zeich András, Gutbrod Pált, Andrejko Lászlót, Fraheim Jánost, Jungmann Jánost, Benea Mihait, Stoffa Sándort, Bogár Jánost, Dózsa Imrét, Rózsay Kálmánt, Gyöngyössy Jánost, nem kevésbé Markovits Sándort, a klub elnökét és a csapat minden tagját, akik fáradhatatlan buzgalommal működtek közre a siker érdekében.

„Sváb-Bál”

Már évtizedes hagyomány, hogy az aradmegyei német-sváb falvak és Aradváros német anyanyelvű lakossága Aradon bálit találkozót tart egy évben egyszer. Minden esztendőben az aradi Fehér Kereszt szálloda nagytermében tartják meg a „Sváb Bál”-at, amelyen szinompás, ősi népviseletben leicának meg a megyei sváb falvak ifjúsága és népviselei. Ez esztendőben a XIII-ik Sváb Bálát tartották meg, amidőn újra elárverezték a színes szallagokkal ékes „Rosmaren”-csokrot, amelyet az elmúlt esztendőben Satorius Ella nyert meg. A svábbáli hagyományok értelmében ő is készítette el az új rozmarin-csokrot, amelyet átnyújtott az 1939-ik évi bál legszebb hölgyének...

Szombaton már kora este nagyszámban gyűltek össze a szinompás népviseletbe, estélyi ruhába öltözött bálozók. A XIII-ik Sváb Bálón ezalkalommal megjelent dr. Kuhna Richard, temesvári német konzul, aki az aradi bála Tomoor Wilhelm konzulátusi főtisztviselő kíséretében érkezett.

Este tíz órakor csendült fel a partogó ritmusu induló, amelyre bevonult a színes, szép népviseletbe öltözött ifjúság. A terem közepén, — a bálozó közönség lelkes tapsolása közben — szabályos, tömör négyzetben helyezkedtek el a párok és úgy váriák meg a bál-nyitást jelző Királyhymnusz felhangzását. A Királyhymnusz utolsó akkordjai után a bántási némettség himnusz, a „Mein dir mein Heimatland...” csendült fel. Ezután dr. Krepil János a német kultúregyesület nevében üdvözölte a bálozó tömeget és Hohn Miklós uaradi tanító mondotta el ünnepi beszédét. A hagyományos rozmarin-csokor árverés ekkor kezdődött meg: Graber Franz mondotta a vidám, tréfás verseket, amelyek már évszázadok óta élnek a nép ajkán, fakasztott ide kacagást és, ösztökélte licitálásra a jelenlevőket, hogy a színes szallagokkal diszitett csokor minél nagyobb áron cseréljen gazdát.

A rozmarin-csokor első vásárlójának Richard Kuhna dr. temesvári német konzul jelentkezett és a másodiknak Vlad Alexandru tábornok-polgármester, aki személyes jelenlétével tisztelte meg a bálát. Ezután Krepil Hans dr., Tomoor Wilhelm, Parecz Béla dr., Parecz György dr. jelentkeztek az árverező vidám felszólításra, utánuk a bál közönség nagyrésze is résztvevett a hangulatos árverésen. A legtöbbet ajánló végül is Schönborn József könyvkereskedő volt, aki feleségének vásárolta meg a szallagokkal diszitett rozmarin-csokrot. Az árverés után a bájos fiatal asszonnyal megnyit-

tották a táncot. A valcer ütemeire egymásután jelentkeztek a táncosok egy-egy fordulóra, amelyet a régi szokásokhoz híven, pénzzel váltottak meg.

A XIII-ik Sváb Bálón a következők neveit sikerült még fellejyezniük: Dr. Hans Krepil, dr. Parecz Béla, dr. Széll Lajos, dr. Wendelin Müller, Peter Bernath, Wilhelm Tomoor, dr. Franz Neff, Otto Hackel, Dominik Neidenbach, dr. Szuchy Pál, Buzogány Márton, dr. Scherer, Hermann Schuller, Michael Hübner, Johann Eisele, Hans Ackermann, Michael Hilyer, Josef Schönborn, Hans Stamp, Fritz Franke, Dir. Adam Jost, dr. Parecz György, Hans Schmied, Hans Neurohr, Heinrich Gründisch, Edmund Hiller, Ludwig Esch, Franz Gutschk, dr. Matz Tillger, dr. Nikolaus Weber, Ing. Emil Hillier, Gustav Bonfert, dr. Weckerle, Ing. Wilhelm Münster, dr. Hans Schmied, dr. Angele József, Ing. Sapucei, dr. Eisele József, Pfauer Schorbert, Ing. Zimmermann Franz és még sokan mások.

A „Rosmaren”-csokor hangulatos elárverezése után egymásután csendültek fel a kedélyes polkák, valcerok és a bálteremben virradatig a legkitűnőbb hangulat uralkodott. A XIII-ik Sváb Bál Aradon, mint minden esztendőben, ezalkalommal is a legjobb erkölcsi és anyagi sikerrel zárult.

Az „Intelegerea” sportklub jubileumi bálja

A Mosóczy-telepi Katolikus Kör helyiségében a legfényesebb külsőségek között tartotta meg az Egyetértés-Intelegerea sportegyesület fennállása két év-tizedes évfordulójának ünnepét. Husz esztendeje fejt ki ez a kiváló sportegyesület sport- és társadalmi tevékenységet, — két évtized, — amely után a legyőzött nehézségek, nagy sikerek sorozatára tekinthet vissza az egyesület lelkes vezetősége és a szívvel-lélekkel mun-

Óvja egészségét

HORIA

bedörzsöléssel!

kálkodó tagok tömege. A sportegyesületnek manapság már saját pályája van, amelynek végső költségeit a jubileumi bál tiszta jövedelméből fedezik.

Az Intelegerea-Egyetértés sportegyesület fennállásának huszadik esztendejét ünneplő bálón a Mosóczy-telepi és aradi sporttársadalom színejeva megjelent. A lelkes bálrendező: Asztalos János elnök, Váduva Nicolae főtitkár, Costor Iosif sportigazgató, Galbácsy László alelnök, Buzás Pál, Sajti Sándor, Nagy Lajos, Orbán Károly, Kocsik József, Puschler Ádám, Roska Pál, Kocsik István, Hóray Ferenc, Schneider Sándor, Schneider János, ezenkívül a büffé és a gazdag tombolasátor körül tevékenykedő hölgyek: Asztalos Jánosné, Costor Iosifné, Vass Józsefné, Galbácsy Lászlóné, Puschler Ádámné, Orbán Károlyné, Kocsik Józsefné, Schleiter Mihályné, Sajti Sándorné, Nagy Lajosné, Váduva Nicolae-né, Vigh Sándorné, Hóray Ferencné, Farcu Petruné, Takács Imréné már hehek óta lelkes munkával biztosították a jubileumi bál sikerét, amely nem is maradt el. A rendőrzenekar muzsikájára reggelig táncol a bálozó közönség, csak a virradat vetett véget a hangulatos mulatságnak.

Jogászbál Nagylakon

Szombaton este zajlott le Nagylakon a jogászbál amelynek rendkívüli nagy sikere volt. Nemcsak a nagylaki jogásztársadalom képviselte magát teljes számmal, de számosan jelentek meg a megyéből és Aradról is. Ott volt a bál fővédnöke, Orezeanu Romulus, az aradi törvényszék főelnöke is. A bálozó közönség a legjobb hangulatban a késő hajnali órákig volt együtt.

Az új állampolgársági törvény intézkedései a külföldön élő polgárokkal kapcsolatban

Az Aradi Közlöny ismertette az új állampolgársági törvény indoklását, amelyben Lamandi Victor igazságügyminiszter fejtegeti az új törvény különböző, a régi törvény intézkedéséhez viszonyítva, újonnan alkalmazott rendelkezéseit. A törvény szövege részletesen felsorolja a különböző intézkedéseket.

Az állampolgárság elvesztésére vonatkozó rendelkezések azon intézkedésével kapcsolatban, hogy aki tíz éven át a román állam területén kívül élt, még akkor is elveszti állampolgárságát, ha más állampolgárságot nem szerzett, a következő rendelkezések tartalmazzák a törvény: ha valaki a tíz éves időtartamon belül külföldi követségen utlevelt kap, a tíz éves tartam megszakittatik és a követségek megszűnnek. A külföldi követségeknél jelentést kell tenniük, ha a román állampolgárok nem jelentkeznek utlevélváltás, vagy utlevél meghosszabbítása céljából. Akik már tíz éve külföldön laktak és egyszer sem tértek vissza az országba, 1940. február elsejéig tartoznak jelentkezni a külföldi követségeken, különben elvesztik állampolgárságukat.

Olyan esetekben, amikor román állampolgárnő házasság folytán elvesztette honosságát, a visszahonosításnak helye van abban az esetben, ha a férj hazájának törvényei szerint elválása folytán elveszti a férje állampolgárságát. Ha ez az elvesztés nem feltétlen, a visszahonosítás akkor történhet meg, ha az illető nő az országban letelepedve honosítási kérvényt nyújt be.

Különböző honosítási okmány díja háromezer lei és mindazokat a kérvényeket, amelyeket eddig állampolgárság elnyerése ügyében nyújtottak be

az új törvény által létesített bizottsághoz utalják át. Akiknek kérvényét eddig elutasították, új kérelmet is benyújthatnak, ami már az új törvény szerint kerül megvizsgálásra. A törvényhozótestületek összeüléseig az állampolgárságok megadása rendeltetvénytől utján történik.

A Székely Társaság küldöttsége Dragomir Silviu dr. kisebbségi kormánybiztosnál

Bucurestből jelentik: Gyárfás Elemér dr. volt szenátor pénteken délelőtt kihallgatásra vezette Silviu Dragomir kisebbségi főkormánybiztoshoz az alakulóban lévő bucuresti Székely Társaság vezetőségének három képviselőjét: Lőrinczy Géza unitárius lelkészt, Sándory Mihály dr. ügyvédet és Papp Béa dr. orvost. A küldöttség kérte a főkormánybiztos, hogy támogassa a Székely Társaság megalakítását. A jogiszemélyiség megnyeréséért beadott kérelmet ugyanis a jövő hónap közepén tárgyalja a törvényszék. Kifejtették továbbá, hogy a megalakítandó társaság teljesen kulturális jelleggel akar működni és nem lesz politikai szervezet. Dragomir Silviu főkormánybiztos meghallgatta a küldöttség kérését és kérésük támogatását megígérte.

CORSO:

11.30 és d. u. 3 órakor olesó helyárákkal, 5, 7.15 és 9.15

Szenzációs kettős műsor:

I. Asszonyi szerete - Asszonyi szenvedés

SCHEIDER MAGDA, IVAN PETROVICH a főszerepben.

II. A vadnyugat lovasa

Főszereplő: JOHN WAYNE, a híres cowboy.

Raffy Ádám regénye:

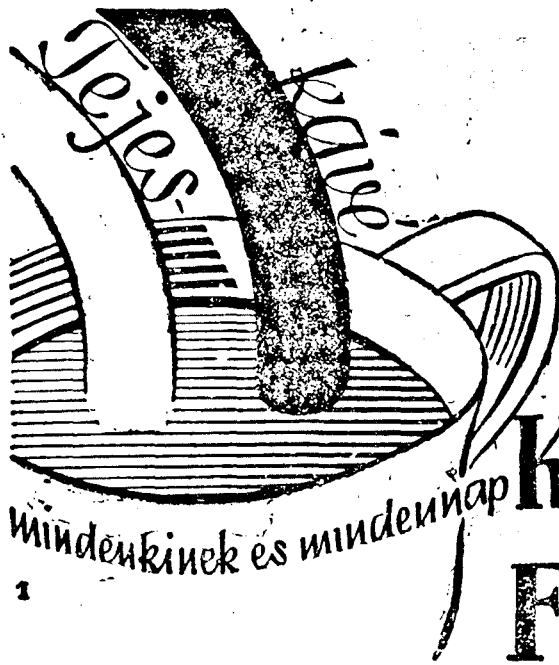
HERODES

*

Az Aradról elköltözött Raffy Ádám harmadik életrajz-regénye a budapesti Révai Testvérek kiadásában megjelent 340 oldalas, vaskos könyv, melynek főalakja Heródes, a római köztársaságtól koronázott zsidó-király, helyesebben kormányzó, Iulius Caesar, Kleopátra és Antonius kortársa. A félvér történelmi alak a maga karakterisztikus jellegzetességeivel egyike volt azoknak az egyéniségeknek, akiknek igazi karakterét a fennmaradó forrásművek feljegyzései nyomán rendszerint csak igen egyoldalú: rosszabb esetekben pedig egyenesen elfogultságokból fakadó, hamisított megvilágításban látjuk. Ilyen esetekben az írói intuíció feladata az, hogy a történelmi kuttók egyoldalú beállítottságából a hus-vér emberalakot kianalizálja, cselekedeteit a kor szellemétől áthatott, politikai törekvéseinek hatása alatt álló erővonallal tegye életteliessé és a színen szereplő fajok egyéni sajátosságainak, külső és lelki szokásainak ismeretében elevenítse fel az akkori történelmi erők játékát és bennük, közöttük az egyén életét a maga örök emberi vívódásaival, uralomvágyával és tragikus meghasonlásaival egyetemben.

Raffy Ádám eddig is többet adott történelmi jellegű életrajz-regényeivel, mint amennyit e divatos elbeszélő irodalmi műfaj művelői általában a közönségnek, népszerűsítő formában nyújtani szoktak. A műfaj veszedelmes, mert csábítja íróját, hogy a történelmi és az írói igazság terhére népszerű engedményeket tegyen az olvasóközönség szempontjai számára. A Raffy-regények, — „A máglya” Giordano Brunoja, „A léleklátó” Mesmere, — főhősökben, központi történelmi s még inkább: kulturális alakjaikban egy-egy kor-szellem megtestesítőiként lépnek elének a gondolatok között vajdó korok legkritikusabb napjaiban és maguk is egy-egy világszemléleti gerinc-gondolat markáns kifejezői. Rendszerint olyanoké, amelyek: fel-felzimosódó áramlatként állandóan végigkísérik a kultúrember fejlődését a történelmi kor-szakokon keresztül. Ily módon az író, aki eleve leszámol az olcsó közönség-siker fogásaival, és alkalmakat talál arra, hogy a multról szólván, az örök gondolatvezetés eleven életének érzékeltetésével a máról s egy kicsit a jövőről is megnyilatkozhat. Heródes alakja s kora a történettudomány egyoldalú vetületéből így teljesebb ki a mai megvilágítás reflektorának írói intuíciójától élesztett és kiegészített világképében a korraiból irányított regény, a monográfiából kulturtörténelmi keretbe foglalt, modern hitvallással, amelyben az író a régmúlt kor régi kulturális, politikai, erkölcsi és pszichikai erőviszonyait csak azért eleveníti fel, hogy mai világképének örök eredőire rámutathasson, levont tanulságait a multak katasztrófáival támaszthassa alá, amidőn tanítani kíván, konzekvenciák levonását sürgeti: egyszóval arra a korra és kortársra akar hatni, amelyben és amellyel együtt él. A történelmi regény, az életrajz-regény műfajának ezt az egyedül létezőt Raffy Ádám az írói lelkiismeretesség minden eszközével és a kultúrember hatalmas felkészültségével szolgálja. A kuttók közötti jártasságát az oknyomozó történelmi kutatás módszereit kiegészítő és eredményeit gazdagító, látómezejét szélesítő pszichológiai felkészültségével egészíti ki, amidőn anyagát megeleveníti: írói intuíciójának így egyre kevesebb fantáziára van szüksége, az okok és okozatok összefüggéseinek szabadpályáin következetesen haladhat megállapításai felé. A Raffy-regények e műhelybeli beállítottságában Heródes félzsidó római kormányzó tragikus alakja körül így nyer teljes életet az a színjáték, amely a történelmi zsidó földet és a történelmi zsidó népet a nagyhatalmi politika és a benső megosztottság játékszerévé tette. Ezekben a vonatkozásaiban Raffy új regénye, a Heródes, igen gyakran azokra a magaslatokra emlékeztet, amelyeken Thomas Mann zsidó regényciklusai adják az élet irodalmi: eszközökkel reinkarnált képeit a mai intellektus vetítívásznán.

Raffy Heródes a római állam exponensén, a zsarnoki kegyetlenséggel hatalomra törő és azt birtokló katona-politikuson túl, a vértet alatt vivődő, vergődő fél-zsidó pátrióta, aki felemelni, megváltani kívánja korrump, széthúzó világát, mely kezdettől fogva megtagadja. Nagyraívágyása nem ad időt számára, hogy boldog lehessen, amidő-

Kneipp-ből
és
Franck-ből

boldog lehetne és a hatalom csucsán sem lehet boldog, mert népe tagadja meg. Innen meghasonlása, őrgongései, kegyetlensége. Remekbe-készült részei a regénynek azok a fejezetek, amelyek az önmagával és népével vívódó Heródes tépelődéseit dramatizálják és döbbenetesen eleven a kegyetlenül kivégeztetett királyi hitves, Mariamme légiésen szép, az Énekek Énekének illatától övezett alakja körül bonyolódó véres tragédia leírása.

Heródes, mint ember, mint férfi, mint férj, család-apa épügy bukik el, mint államférfi, politikus s történelmi eszme képviselője: bukása azonban nem es és tanulságos tragikum, amellyel Raffy Ádám, az egyre szélesebb keretek között kiteljesedő író mai mondanivalóját hangsúlyozza a fáját szerető, azt féltő és megtartani akaró intellektuall minden lenyűgöző felkészültségével és igaz művészi hivatottságával. (J. G.)

Romániai petróleum-vezeték építenek ki Fiuméig?

Nagyjelentőségű olasz-román tárgyalások Rómában

Rómából jelentik: Rómában nagyfontosságú tárgyalások folynak román és olasz ipari érdekeltségek között. A tárgyalásoknak az a célja, hogy petróleum-vezeték építsenek, mellyel a

román petróleumot Fiuméba juttatják el. Ugyan csak tárgyalások indulnak olasz és lengyel iparvállalatok között azzal a céllal, hogy a Lengyelország által vásárolt petróleumot Fiumében, vagy Triesztben finomítsák.

Ujabb, lényeges enyhítések terve a magyarországi zsidótörvény-javaslaton

Rendkívüli püspöki konferenciát hív össze a hercegprímás

Budapestről jelentik: Lapértésülések szerint a zsidó javaslat bizottsági tárgyalása alkalmával a következő módosítások várhatók:

1. A kormány hajlandó mérlegelni és a bizottság tárgyalásai során kialakult felfogáshoz mérten magáévá tenni azt a módosítást, hogy a félvér-

arany, vagy ezüst vitézségi éremmel rendelkeznek vagy két ízben részesültek kitüntetésben. Szó lehet azoknak a kategóriáknak a kivételéről is, akik tűzharcos érmen kívül bronz-éremmel vagy „sebesülési éremmel” bírnak. Ezek közé tartoznak azok is, akiknek egészen magas kitüntetésük van.

4. A közjogi részt illetően hajlandó mérlegelni a kormány azt a gondolatot is, hogy ne terjesszék ki a törvénynek a hatályát az ugynevezett „meggyökeresedett” zsidókra, akik 1867. előtt Magyarországon születtek és éltek. Ezek a zsidók minden közjogi támogatásban részesülnek.

5. Külön kategóriát állítanak fel az ugynevezett „keresztény zsidók”, vagyis a megkeresztelttek számára. Itt szó lehet arról a megfontolásról, hogy ezek számára külön 2—3 százalékos arány számot állapítsanak meg.

A tegnapi minisztertanács egyébként foglalkozott a zsidó javaslat módosításával, de döntést nem hozott. A kormánypártnak és a kormánynak az a terve, hogy a törvényjavaslatot eredeti szövegében tárgyalja le a képviselőház bizottságaival és a bizottságokra bizza a módosításokat. A módosítások most már véglegeseknek tekinthetők a félvérűekre, az egyházi személyekre, hadirokkantakra, hadiárványokra és a kitüntetettek vonatkozásilag. Az ugynevezett tiszteletbeli keresztényekre vonatkozólag még nem alakult ki egységes felfogás.

A Vatikán, SZÜLLŐ Géza közlése szerint, levelet intézett SERÉDI Jusztinián magyar hercegprímáshoz ezzel a kérdéssel kapcsolatban és ennek értelmében a hercegprímás rendkívüli konferenciára hívta össze a püspöki kart, hogy a katolikus egyház álláspontjáról döntsön. Ez a döntés már megtörtént és ennek megfelelő álláspontot foglalt majd el a keresztény párt a magyar parlamentben. Eszerint kívánják foglalkozni, hogy a szülőkre való tekintet nélkül, minden megkeresztelkedett keresztény legyen és nem szavazhat meg a párt olyan javaslatot, amely erőszakosan különbözteti meg a keresztényeket a keresztényektől.

TÉLI ARUMAT
olcsón árusítom

Bársony

kötöttáruház

reknél a házasságkötés után történt megkeresztelkedést is figyelembe veszi, ha reverzális alapján a gyermek keresztény nevelésben részesült.

2. Figyelmet érdemlőnek tartják azt az érvet is, hogy egyesek kivételes elbánásban részesülhetnek, különleges érdemeikre való tekintettel. Ezeket kiveszik a zsidók kategóriájából.

3. Nem számíthatók zsidóknak azok, akik

A. A. C. jubileumi táncestélya február 4-én, a Boulevard (Köznyelvi) 87-es helyiségében

Habsburg Ottó és Schuschnigg Kurt világtörténelmi érdekességű levélváltása

A kancellári méltóság átadására kívánta rábírní drámai hangulévélben Ottó főherceg a tragikus-sorsu kancellárt

Schuschnigg elhárította magától a sorsdöntő ajánlatot

A londoni „Exchange Telegraph” értesülése szerint Schuschnigg volt osztrák kancellárt március 11-ikén, az Anschluss évfordulóján szabadon bocsátják. Schuschnigg lakásberendezését már el is szállították Mödlingbe, ahol a volt kancellár feleségével együtt lakni fog. A lap úgy tudja, hogy Schuschniggnek bizonyos mozgási szabadságot is engedélyeznek.

Az Anschluss közeledő évfordulójával kapcsolatosan érdekes megemlíteni azt a levélváltást, amely a történelmi esemény bekövetkezése előtt Habsburg Ottó és Schuschnigg között lefolyt. Ezeknek a leveleknek teljes szövegét, teljes terjedelmükben közli a párisi „Le Journal.” Habsburg Ottó levelében arra kéri Schuschniggot, hogy a történelmi órákban adja át neki helyét, mert azokban a napokban kancellárként ő akar Ausztria élén állni.

Habsburg Ottó 1938. február 17-ikén kelt levelében többek között a következőket írja:

1938. február 17.

„Kedves Schuschnigg ur!”

— Az utóbbi napok eseményei kényszerítettek, hogy írjak. Nem fogok beszélni a multról. Ön legjobban tudja, hogy Önnel szemben azt az álláspontot képviseltem, hogy csakis a monarchia gyors helyreállítása lehet függetlenségünk végső garanciája. Minden loyalizmusa dacára, amiben én sohasem kételkedtem, úgy találtam, hogy Önnek az a kötelessége, hogy készletesse az osztrák problémának ezt a végső megoldását.

— Azt is tudja Ön, hogy sohasem egyeztem bele az 1936. július 11-iki elrendezésbe és mindig hiva voltam az olyan politikának, amely a munkásosztály érdekeit legnagyobb mértékben szolgálja és mindig elítéltem minden engedelményt a nemzeti szocialisták javára.

— Az utóbbi események új szakaszt nyitnak meg népünk életében. A jelen pillanatban beszélnem kell Önnel, akinek Isten és a nép előtt nagy felelőssége van hazámmal szemben.

— Ez a felelősség igen jelentékeny. Fennáll ez népemmel szemben, amely hisz Önben, mint a függetlenségi eszme bajnokában. Fennáll a felelősség az osztrák eszmével szemben, mely nemzetifüggő erejével évszázadokon át élt és amely egyesítette a Duna-völgy népeit és amelynek meg van a szükséges ereje, hogy a Duna-völgyet ismét felépítse.

— Ez a felelősség fennáll azonban a mi legfőbb javunk: a katolikus hittetl szemben is. Ön az egyetlen, akit ez a felelősség leginkább terhel, bár én is a felelősök közzé tartozom, mint annak a dinasztának törvényes örököse, mely hatszázötven évig vezette Ausztriát.

— Mindezek után közlöm Önnek a súlyosan fenyegetett haza megmentésére irányuló tervemet.

— Első a külpolitika. Olyan külső hatalom nyomása alatt állunk, amely bennünket össze akar zúzni. Keresni kell tehát körülöttünk olyan hatalmakat, amelyek ezt ellensúlyozzák. Fordulnunk kell a nyugati hatalmakhoz, akik Auszriával szemben rokonszenvvel viselkednek. Igaz, hogy az ő strukturájuk nem felel meg a mi ideális fellegasunknak, de a mai helyzetben a „lenni, vagy nem lenni” kérdésével szemben ez nem számít. Ennek a közeledésnek titokban kell maradnia, ameddig lehetséges. Önnek tehát személyesen kell ezzel foglalkoznia, annál is inkább, mert Guido Schmidt miniszterben nincs bizalmam. Ő nem viseltett lojalitással e hatalmak irányában és ismerem Németország felé való hajlandóságát. Katonai szempontból Ausztriának teljes erejéből kell fegyverkeznie, mert ha hatalmas hadseregrel támaszkodik, nem lehet őt megfenyegetni.

— Önnek engedményeket kell tenni a belpolitikában balfelé. Az utóbbi időben a munkásság bebizonyította hazafiságát. A legitimisták követni fogják Önt, ha Ön Ausztria függetlenségén dolgozik. Nem csalódom, ha azt hiszem, hogy Ausztria elérkezett Németországgal szemben az engedmények végső határához. Minden további lépés Ausztriának, valamint az Ön és Dolfuss munkájának pusztulását jelentené. És a császár, az én apám, hiába halt meg akkor és száz és százezer ember hiába esett el és hiába volt minden áldozat, amit 1933. óta hoztunk. Mi osztrákok ebbe bele nem nyugodhatunk.

— Azt mondták nekem, hogy Ön egy új nyomásnak nem fog tudni ellenállani és ez esetben beadja lemondását. Ezért fordulok Önhöz, mint olyan emberhez, akinek hűsége a császárhoz és a néphez nem rendült meg. Kérem Önt Isten előtt nyomatékosan: Ha az a benyomása, hogy Németország új kérést, vagy fenyegetést készít elő, kérem, hogy engem erről értesítsen. Ha Ön azt hiszi, hogy már nem tud ellenállani Németországnak, vagy az osztrák nacionalistáknak, kérem Önt, bármilyen legyen is akkor a helyzet, engedje át nekem a kancellári tisztet. Szilárdan el vagyok tökévelve, hogy a végsőkig megyek, hogy megvédjem a népet és az államot. És az a meggyőződésem, hogy a nép követni fog engem.

—Ugy érzem, kötelességem mindezt Önnek

Schuschnigg válasza

Schuschnigg kancellár, Habsburg Ottó február 17-én kelt levelére március 2-án válaszolt. A történelmi nevezetességű levél többek között a következőképpen hangzik;

— Felséges Uram!

— Igazolom Felségednek február 17-én hoztam intézett levelét. A mostani helyzet véleményem szerint a következő:

— Egy felelős állam-vezetés legfőbb kötelessége az ország megvédelem. Minden eszköz jó, ha ezt a célt szolgálja. Mindaz, ami az országot veszélybe sodorja, rossz, s azt ki kell küszöbölni. Ugyanakkor lépést kell tartani a nemzetközi helyzettel is, amely esetenként változik. A béke szolgálatában, ez az elv az osztrák gondolat fő-pillérét képezi. Abban a pillanatban, amikor fennmaradása érdekében Ausztria arra kényszerülne, hogy nemzetközi háborút kezdjen, leszámolna azzal, hogy nem teljesítheti tovább kötelességét.

— Másrészt nem lehet háborút kezdeni csak akkor, ha az 1914-es helyzettel ellentétben, létezőnek sikerlehetőségek. Továbbá nem lehet külföldi segítségre támaszkodni csak akkor, ha ez a segítség biztos. Az ország földrajzi és geopolitikai helyzete parancsoló módon előírja a Németországgal való békét.

— A rendkívüli komoly lélektani szempontokon kívül, melyeket figyelembe kell venni, rideg gazdasági tényezők is e mellett szólnak.

— Az ország valódi helyzete és hangulata, amelyről alázatos véleményem szerint Felségednek sohasem volt pontos, vagy legalábbis hibátlan véleménye, arra kötelez, hogy ezt az utat folytassam.

— Ugy vélem, hogy különösképpen a dinasztának eszméjét érte halálos csapás. Közelit restaurációs, vagy a monarchia azonnali visszaállításáról csupán nagy véráldozatok árán és idegen segítség igénybevételével lehetne szó. Mélységes meggyőződésem, hogy ezek a dolgok végzetesen befolyásolják Ausztria sorsát.

— De — hangzik tovább Schuschnigg kancellár levele — belekényszeríteni az országot egy,

A vihart feltartóztatni nem lehet, mindent elsodor, ami elenem.

A világhírű Gastro-D. ledönti a határokat, futózikként terjed az 5 világrészben. Azok a hatalmas eredmények, amit ezzel a gyógyszerrel elértek gyomor-, bél-, vese-, epe és májhajoknál, a legjobb bizonyítékai annak, hogy emberek, akik 10—15 éve szenvedtek, ma már teljesen munkaképes emberek és naponta százával küldik hálás köszönő leveleiket.

„GASTRO D” kapható gyógyszerárakban és drogériákban vagy megrendelhető postán 135 lef utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti. Calea Victoriei 124.

közölni a sors e nehéz óráiban. Mint a vértanú Károly császár fia, mint jelkes osztrák hazafi és ennek az országnak törvényes örököse, teljesítem ezt a kötelességemet. Emlékeztetve Önt arra az esküjére, amit valamikor, mint tiszt letett s azokra a nagy érdemekre, amelyeket, mint legitimista szerzett, visszagondolva az Ön hazafias és önzetlen működésére, könyörgöm Önnek drága Schuschnigg ur, hallgassa meg az én kérésemet. Ne higye, hogy ezt a levelemet egy fiatal ambiciózus embernek hatalomvágya diktálta. Ha volt is ilyen ambicióm, a mai rettenetes helyzetben eltűnt, mert érzem a nagy-nagy felelősséget. Tehát csak kötelességből írok Önnek, mert amikor Ausztria veszélyben van, akkor a trón örököseinek az országban kell lennie, vagy meg kell halnia.

— Rajtam kívül senkisek ismeri e levél tartalmát. Nem közöltem ezt még von Wiesner urral sem, az én bizalmi emberemmel. Kérem, ne beszéljen Ön senkivel róla, hanem válaszoljon nekem azonnal. Ismét kifejezem bizalmamat és azt a készségemet, hogy e nehéz órákban Önt segítsen. Az Isten áldja meg!

háboruba, amely eleve kudarcra van ítélve, ez — az én véleményem szerint, egy olyan felelősséggel jár, amelyet senkisek vállalhat. Azok, akik szívükön viselik Ausztria sorsát, nem gondolnak és nem is gondolhatnak arra, hogy ágyudörgés közben haljanak meg, hanem éppen ellenkezőleg, minden energiát tömöríteni kell, hogy az ország tisztességgel fennmaradjon és fegyverkezzen egy jobb jövő reményében.

— Végtelenül sajnálom, hogy nem sikerült Felségeddel elfogadhatóan az ország belpolitikai és külpolitikai helyzetének pontos ismeretén alapuló véleményemet azonosítani. Kérem Felséges Uramat, higyejen nekem, mikor azt mondom, hogy a harc sokkal jelentőségesebb, minden kockán forog s egy restaurációs kísérlet, a közel-, vagy a távoljövőben, minden bizonytalansággal Ausztria pusztulását jelentené.

— Nem szükséges hozzátennem, hogy boldog lennék, ha másként lenne, de csupán arra kérhetem Felséges Uramat: higyeje el nekem, hogy így van.

— A mi küldetésünk nem lehet más, mint-hogy nyitott kaput hagyjunk a dolgok jövőbeni fejlődése számára. Ha hibás utra tértünk, akkor mostantól kezdve tervünket hosszú ideig nem vethetjük fel újra.

— Hasonlóképpen tudomására akarom hozni Felségednek, hogy az alkotmány szerint, a szövetségi elnök hatáskörébe esik a kancellár elmozdítása és utódjának kinevezése.

— Miközben szívem mélyéből kérem az Ur-istent, hogy örökösödés marad, hogy Ausztria számára új szerepet tartogat a történelem.

— A hazámért való harc, amelyet kötelességemhez híven és felelősségem tudatában folytatók, legjobb meggyőződésem szerint, minden osztrák férfi elhatározásának alapját képezi, s ebben a hitben

maradtam Felségednek alázatos híve:

Kurt von Schuschnigg.

Román—bolgár—jugoszláv közös Duna-csatorna terve

Belgrádból jelentik: Illetékes körökben úgy tudják, hogy a román, bolgár és jugoszláv kormányok tanulmány tárgyává tették azt a tervet, amely szerint csatornát építenének, amely a Duna-t a Timokon és a Vardar folyón keresztül Szalonikivel kösse össze. Ennek a csatornának terve Németországban született meg és előnye az lenne, hogy 1420 kilométerrel, vagyis 53 órával rövidítené meg a jelenlegi Timok—Sulina—Szaloniki utat. A csatorna építésének költségei 400 millió márkát tennének ki.

FEJFAJÁSNAI, GRIPPANAI, NEVRALGIÁNAI
JAWOL

Lindbergh, a repülő „Lawrence ezredes“?

Egy ember, aki elvből mindig eltéved és ott végez „kényszerleszállást“, ahol éppen Európa sorsát intézik...

Párisból jelentik: Párisi jelentés szerint Lindbergh ezredes Berlinből jövet a Bourget-i repülőterre érkezett. (Havas.)

A legutóbbi lapjelentések immár kétségtelenül bebizonyították, hogy Charles Lindbergh, a világhírű óceánrepülő nem passzióból, a saját és felesége szórakoztatására röpköd szerte a világon. És az is kétségtelen, hogy a levegő végtelenjében nem irt és feledést keres nagy fájdalmára. Más, sokkal komolyabb, sokkal fontosabb cél hajtja a fellegek közé, hogy minduntalan, látszólag tervszerűtlenül és meglepetésszerűen a világ legkülönbözőbb helyein jelenjen meg.

Politikus? ... ez a meghatározás nem fedi teljes mértékben titokzatos tevékenységét. Diplomata viszont tulfinom kifejezés, talán inkább politikai ügynök, vagy hírszerző az a jelző, amely Lindberghet az utóbbi két esztendő alatt kifejtett rejtélyes tevékenysége alapján megillette.

Fennmarad ugyan a kérdés, hogy a világhírű óceánrepülő kinek a szolgálatában áll? Annak ellenére, hogy az utolsó lapjelentések szerint Amerika javára való működéséhez kétség sem fér, mégis egy tucat jelenség szól a feltevés ellen és megdöntetlen tények igazolják, hogy Lindbergh nyilvánvalóan más hatalom „repülő követe“.

Lindbergh Roosevelt embere

Lindberghről mindenki tudja, hogy feltétlen híve és tisztelője Franklin D. Rooseveltnek, ennek ellenére, engesztelhetetlen haraggal gondol az amerikai hatóságokra, amelyek képtelenek voltak gyermekének holttestét felkutatni. Ugyanakkor, amikor Roosevelt feltűnően érdeklődött az olasz—abesszin háború következtében elhidegült angol—olasz viszony iránt, Lindbergh, aki haraggal hagyta ott Amerikát és kijelentette, hogy soha többé nem teszi lábát Amerika földjére, meglepetésszerűen meglátogatta óceánrepülőársát, Nem franciát, angolt, németet, hanem olaszt: Balbo marsallt, Lybia kormányzóját. Előzőleg azonban eltévedt és kényszerleszállást végzett Palermóban, ahol, felhasználva a kedvező alkalmat, gyorsan meglátogatta a flottabázist. Balbo után úgy véletlenül elrepült Egyiptomba és Indiába.

A világsajtó megírta, hogy Lindbergh lemond az amerikai állampolgárságról és angol földön akar megtelepedni, ugyanakkor Lindbergh megjelent Amerika elnökénél ebéden. Röviddel ezután az angol—olasz feszültség felengedett. Tárgyalások indultak meg. A nagyhatalmak között lázasan folyik a fegyverkezés, tulcitalják egymást hadianyaggyártásban, a világsajtóban napirenden vannak a találgatások, hogy kinek erősebb a hadereje és ekkor Lindbergh megüzente Rooseveltnek: a német légitámasz legyőzhetetlen.

A világhírű óceánrepülő mint a Pan American Airways képviselője repült jobbra-balra. A Pan American Airways-nek semmi érdeke a Balkánon. Még közvetve sem.

Két évvel ezelőtt Németország gazdasági expanziója igyekezett intenzívebb kapcsolatokat létesíteni a Balkánon és a balkáni államokat teljesen saját érdekükébe vonni, az angol és francia befolyást gyengíteni. Indiából jövet, Lindbergh kényszerleszállást végzett Ankarában, Athénben, Szófiában, Belgrádban. Mindenütt ünnepélyesen fogadták. Ebédeket rendeztek tiszteletére. Kedélyesen elbeszélgetett politikusokkal, vezető államférfiakkal, majd megjelent Berlinben, hogy régi barátját, a háború híres pilótáját: Göring marsallt meglátogassa. Nem sokkal ezután komoly né-

met tőke kapcsolódott be a jugoszláv gazdasági életbe és Berlin kereskedelmi tárgyalásokat kezdett a török, bulgár és görög kormánnyal...

München — Lindbergh műve?

A francia sajtó erősen állította, hogy München nagymértékben Lindbergh műve. Az Anschluss után Lindbergh Moszkvába repült, megjelent Sztalinnál, úgy mellékesen meglátogatta a szovjet repülőműveket is. Európa egén akkor már fekete felhők tornyosultak. A világ Prágára tekintett, háborús hangulat volt. Prága bizakodva nézett a jövőbe, Moszkva és Páris barátsága bizonyos volt. Nem érhetik meglepetések. Ekkor Lindbergh Moszkvából jövet eltévedt a ködben és szudéta-vidéken végzett kényszerleszállást. Majd Prágába repült, ahol Benes és Runciman vendége volt. Párisban Gamelin fogadta. A német—cseh határon német katonaság sorakozott. Moszkva fenyegetőzött, közben Lindbergh egy angliai kastélyban, vacsora közben csak úgy mellékesen kijelentette, hogy aki a szovjet haderőben bizik: elveszett ember.

Más lapra tartozik, hogy ez a kijelentés Lady

Astor házában hangzott el, Lady Astoréban, akiről mindenki tudja, hogy a németbarát angol politikusok intimpistája. Chamberlain elutazott Hitlerhez és a szudéta-vidék német lett.

Lindbergh közben még két kényszerleszállást végzett. Egyszer a magyar—jugoszláv határon és egyszer Kolozsváron.

Bármelyik hatalom képviselőjében is, de ma már tudják, hogy Lindbergh nem mint óceánrepülő röpköd ide-oda. Lindbergh működését határozottan elősegítette hirneve, mert hiszen minden ajtó kinyílt előtte és senki nem gyanakodott, ha a repülőgépgyártás iránt fokozottabb érdeklődést mutatott és szakember lévén, a helyzet felismerése nem okozott részére különösebb nehézséget. Ami egy laikus szemében jelentéktelen, abból Lindbergh komoly következtetéseket vonhatott le.

Hogy érdekes tevékenységét már most kénytelen befejezni, azt nem utolsó sorban az újságíróknak köszönheti, akik éppen ellenszenves volta miatt minden lépését éber szemmel figyelték. Ha más, ként viselkedik, bizonyára zavartalanul dolgozott volna tovább is a háttérben, de az efajta foglalkozás nem tűri a nyilvánosságot.

Most talán megvalósítja régebbi tervét és visszavonul egy lakatlan szigetre, hogy Carrel professzorral feltalálja a szivvet; nem mintha a műszivet csak lakatlan szigeten lehetne feltalálni, legalább egy tucat világhírű feltalálót tudnék felsorolni és egyiknek sem volt lakatlan szigete, de ezt a megoldást már csak azért is lesz kénytelen választani, mert ma már, amikor sokan ismerik röpködéseinek célját; bizonyára kicsi lesz részére a világ...

Átcsoportosították a város pénzügyi és műszaki ügyosztályát

Kilenc állásra hirdet pályázatot a városvezetőség

Aradváros vezetősége átcsoportosította a pénzügyi és műszaki ügyosztályok belső beosztását, ami a jövőben a következőképpen alakul: A pénzügyi osztály négy alosztályra tagozódik, mégpedig: 1. Adómegállapítás és ellenőrzés. 2. Adóhivatal. 3. Könyvelési hivatal. 4. Főpénztár. Az adóhivatal két ügyosztályból áll, mégpedig az egyik a közvetlen, a másik a közvetett városi adók bevételezését intézi. Mindkét adóhivatali ügyosztály élén az ügyek együttes irányítását végző adófőnök áll és ugy a közvetett, mint a közvetlen adókat bevételező adóhivatal saját pénztárral működik és a pénztárvételt saját hatáskörében végzi. Különben az összes pénzügyi hivatalok működését külön ellenőrző hivatal vizsgálja felül.

A műszaki ügyosztályt két szolgálati ágra osztották fel: építkezési és közmunkaiügyi szolgálatra. Mindkettő élén egy-egy vezető mérnök működik egy-egy mérnök segítségével s mindkét szolgálat egyesített irányítását a műszaki osztály főnöke, a városi főmérnök látja el. Ilyen módon a műszaki ügyosztályban összesen öt mérnök működik ezentúl. A műszaki ügyosztály építkezési szolgálatának két hivatala lesz: a városi épületek karbantartására és gondozására vonatkozó munkálatokat intéző hivatal és az építkezési engedélyekkel foglalkozó iroda. A közmunkaiügyi szolgálat ugyancsak két irodából áll: földmérő irodából, ahol a szisztematizálási tervek is készülnek és közlekedésügyi hivatalból.

Itt említjük meg, hogy Aradváros vezetősége kilenc állásra hirdet pályázatot és ez alkalommal ismét meghirdették a nyilvános pályázatot a még mindig üresedésben lévő városi vezetőfőmérnöki és egy mérnöki állás betöltésére is. A kilenc pályázható állás a következő: főügyész, főmérnök (14 ezer 300 leies költségvetési fizetéssel), mérnök (9.550 költségvetési fizetéssel), irodafőnöki, fogalmazói, műszaki tisztviselői (5000 leies költségve-

tési fizetéssel), gépirői, negyedmesteri és mezőirői állás. A pályázóknak (kivéve a főügyészi és főmérnöki ajánlkozókat) a köztisztviselői statutumban az alkalmasságot szabályozó általános rendelkezéseken kívül teljesíteniük kell a közigazgatási törvényben előírt különleges feltételeket, vagy pedig képesítési vizsgát kell letenniük. A műszaki tisztviselői állás pályázóinak meg kell jelteniük az almérnöki, vagy műszaki vezetői hatáskörbe eső feltételeknek is. A jelöltek a pályázathoz a következő iratokat kötelesek mellékelni: 1. Születési bizonyítvány. 2. Állampolgársági bizonyítvány. 3. Egészségügyi bizonyítvány. 4. A bünyügyi nyilvántartó erkölcsi bizonyítványa. 5. A katonai kötelezettség teljesítését igazoló okmány. 6. A politikai és polgári jogok teljességét bizonyító irat. 7. Tanulmányi okmányok. 8. A központi műszaki előkészítő iskola bizonyítványa, vagy pedig a képesítési vizsgát igazoló irat. 9. Az elsajátított nyelvek ismeretének nyilatkozata. Azok a jelöltek, akik jelenleg valamely köztisztviselői állást töltenek be, csakis hatóságuk útján és vélcmenyezésével nyújthatják be kérvényüket. A pályázat határideje február 20-án jár le és 24-én reggel 9 órákor, a főügyész és főmérnöki jelöltek kivételével, megtartják a versenypályázattal kapcsolatos értekezési vizsgát, amikor is a jelölteket úgy szóban mint írásban a megkövetelt legkisebb földrajzi és román történelmi ismeretekből általánosságban levizsgáztatják.

„SCALA“ Nagyművek színháza
Telefon: 20—10.
Vasárnap és hétfőn Dorothy L. exotikus világfilmje
JÉGPOKOL
5 világsztár filmje: DOROTHY LAMOUR, GEORGE RAFT,
HENRY FONDA, ALAN TAM ROSE, JOHN BARRYMORE.
Ma d. e. 11.30 és d. u. 3-ór matiné mérsékelt árral.
E, 7.15 és 9.15. FOX JOURNAL

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-52. Műrögnyelm; KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre 540 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre 420 „ || Egy hószápra 70 „

Vidám ébredés

A sidney-i rádióról olvasom valahol, hogy műsorát minden reggel tíz óráig elmondásával kezdi, mert a nevetés — állítólag — pótolja a testgyakorlatokat. Ezt az utóbbit nem nagyon hiszem, mert a tornagyakorlat soványít, a nevetésről pedig azt mondják: hizlal, de maga az ötlet mindenestre kitűnő. Ha a reggeli tornagyakorlat testi felgyógyulást ad, akkor az a mindennapi vicc-adag a lélek felgyógyulásának lehet forrása, mert manapság, amikor annyi az ideges ember, majdnem mindnyájan rossz kedvvel ébredünk és nincs annál kiálthatatlanabb, mint reggeli rossz kedvűnkkel magunkkal cipelni egész napunkon végig. Szinte azt mondhatnám: egésznap hangulatunk alapakkordját az ébredésünk üti meg és ha az a pillanat, amikor kinyitjuk szemünket, már derült sugároz, nem ronthatja el jó kedvűnket holmi csekélység, egész napon át. Az persze más kérdés, hogy az ilyen rádió-tréfálkozás elég-e ahhoz, hogy nyugós reggeli rossz kedvűnk uoy szikkadjon fel tőle, mint kő a napsugártól. Elképzelhető, hogy hatása épp ellenkezője annak, aminek lennie kellene, — véletlenül jókedvvel ébredünk, de a viccek annyira rosszak vagy régiiek, hogy felbosszantanak és tessék: egész napunk csupa bosszuság. Vagy mondjuk, tényleg rossz kedvvel ébredünk, de a viccbemondó is rossz hangulatban ébredt és csupa olyan dologgal szórakoztat bennünket, amittől enyhe reggeli ingerültségünk dühöngéssé fokozódik. A fegyver tehát, amint látjuk, kétélű. Ez azonban csak a gyakorlatra vonatkozik, mert ami az elméletet illeti, egész bizonyos, hogy jó és okos: ha nevetve ébredsz, valószínű, hogy mosolyogva fekszel, hacsak az élet nem gondoskodik róla, hogy szándékos ellenére is elrontsa napodat. Ez ellen pedig nem védekezhetsz. De a számtalan mégsem egészen hibás. Ha a nap folyamán el is romlik a kedved, tiszta haszon az a pár perc, amíg nevetél. Csakhogy ehhez nem kell okvetlenül vicceket beszélni a rádióknak, elég, ha felolvassa — például — a sorsjáték húzásának eredményét, mert ha nyertél, jobbkedvű leszel, mind ezer adomától, ha pedig nem nyertél, akkor is nevetés egyet. Kicsit keserűen, az igaz, de mégis nevetés...

— IDŐJÓSLAT. Felhős idő, a hőmérséklet további esőkkanó várható.

— ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT: Páris 11.69 és egyenlő, London 20.72, Newyork 442.75, Brüsszel 74.85, Milánó 23.30, Amszterdam 240.35, Berlin 177.10, Szófia 540, Prága 15.16, Varsó 89.50, Belgrád 10, Bucuresti 3.25.

— Titeanu államtitkár kihallgatáson fogadta ifj. Hendersont. Bucurestiből jelentik: Eugen Titeanu sajtó- és propagandaügyi államtitkár pénteken délelőtti kihallgatáson fogadta ifj. Artur Henderson angol munkaspárti képviselőt.

— Aradi előkelőségek a „Ferdinand-rend“ lovagjainak vacsoráján. Január huszonegyedikén este kilenc órakor tizenegyre a bucaresti-i királyi palotában a Ferdinand-rend lovagjainak hagyományos társasvacsorája. Ez alkalommal Aradról Vlad Alexandru tábornok, Aradváros polgármestere, dr. Moldovan Silviu ügyvédkamarai dékán és dr. Coțoiu Romul ügyvéd, volt képviselő és polgármester vesznek részt a fényes ünnepségen.

— Chwalkovsky Berlinben. Berlinből jelentik: Chwalkovsky csehszlovák külügyminiszter szombaton délelőtti Berlinbe érkezett. Az állomáson Dörnberg miniszter, protokollfőnök fogadta. Berlini politikai körök szerint Hitler birodalmi vezér és kancellár és Chwalkovsky csehszlovák külügyminiszter találkozója délután 6 órakor végetért és a cseh államférfi a szokásos szerencsések között távozva, még szombat este a gyorsvonattal visszatért hazájába.

— Nem lesz Mussolini-Hitler-találkozó. Rómából jelentik: Római illetékes körök hangoztatják, hogy nem tudnak semmit sem arról a Mussolini-Hitler-találkozóról, amelyről egy német lap adott hírt. Hozzáteszik, hogy ez a találkozó jelenleg egyáltalában nem látszik valószínűnek.

— Magyar szenátor kinevezése Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: A jugoszláv régenstanács a miniszterelnök előterjesztésére dr. Váradi Imre nagybeszke-reki ügyvédet hatévi időtartamra szenátorra kinevezte. Váradi a Magyar Párt ügyvezető alelnöke volt. A főhatalomváltás előtt függetlenségi és 48-as programmal a magyar képviselőházba is bekerült.

Telefonoskisasszony

a — világtörténe embent!

Rómából jelentik: Mussolini 2000 lírát adományozott annak a telefonoskisasszonynak, aki szeptember 29-én délelőtti Hitler német birodalmi vezérrel kapcsolta. A telefonközpont többi alkalmazottai fejenként 500—1000 lírát kaptak. Ez a telefonbeszélgetés volt az, amely elhárította Európa felől a háború kitörését.

— Megismerkedik menyasszonyával az iráni trónörökös. Kairóból jelentik: Az iráni trónörökös, Mohamed Rezi, rövidesen Kairóba érkezik, hogy első ízben találkozzék menyasszonyával, Faruk egyiptomi király egyik nővérével. Fogadtatására nagy ünnepélyeket készítenek elő Egyiptomban.

Olcsó fehér hét Strasser-cégnél

— Tánccélután a Református Otthonban. A református ifjuság ma, vasárnap, január 22-én délután 5 órától 9 óráig tánccélutánt rendez a Református Otthonban (Kálvin-uca 3.) Vendégeket szívesen látnak.

Szemüveg ujdonságok!

Tekintse meg világvárosi választékaikat! Fényképező gépek, fotó-cikkék óriási választékban. Leltári legolcsóbb áron.

KUN optikai fotószaküzlet

ARAD, Bul. Reg. Maria 10. szám.

— Új kisebbségi információs-iroda Kolozsváron. Kolozsvárról jelentik: Addig is, amíg a Nemzeti Ujjászűletés Frontjának kisebbségi alosztálya és a magyar népközösségi szervezet hivatalos irodái megalakulnak, a mindkét kérdéssel kapcsolatos és a magyarságot érintő kérdésekben az érdeklődők felvilágosításért forduljanak a Kolozsváron, Str. Regală 16. alatt működő irodához. (Telefon 21—58.) Hivatalos órák délelőtti 9—1, délutáni 3—5-ig. Felvilágosítással szolgálhatnak gróf Teleki Ádám, Telegdy László és Demeter Béla szerkesztők.

Minden elfogadható árban árusítok
női kabát- és ruhaszöveteket
valamint szelvényeket
I. Grünberger Bul. Reg. Maria 12.

— Erős, Vladone és Giurgiu (Szatmár) képviselik Romániát a kairói asztali tenisz világ bajnoki versenyen. Vladone egyébként ismét az UEC színeiben versenyzik.

Muzeumban

— B. 18795? Bizonyára annak a gépkecsinak a száma, amelyik elgázolta.

10 „Deritse ki!“

Teljesen újszerű, páratlanul érdekes rejtélyjátékot közöl az Aradi Közlöny. Ramsey Kenyon, a Scotland Yard detektívje Amerikában tartózkodik és onnan küld naponként ravaszul megfogalmazott távirati jelentéseket főnökének, Sir Albert Wiggin főfelügyelőnek Londonba. A jelentésekből rekonstruálható egyes szenzációs bűnesetek egész tényállása a nyomozással együtt — és az olvasó feladata, hogy megtalálja a fogas bűnügyi problémák megoldását, amely a táviratok szövegének alapos tanulmányozása és némi feltérítés árán mindig megállapítható.

Ramsey Kenyon tizedik távirata.

Newyork, dátum

Sir Albert Wiggin főfelügyelő Scotland Yard London stop Ronald Berkley tizenegy óra harminc perckor rátalált Graham Wirwiczra könyvtárszoba padlóján fekvő késsel szívében stop Házi időpontja minden valószínűség szerint kilenc óra harminc perc stop Erre az időpontra sem Berkley sem felesége Jill sem Warwick felesége Sonja nem tud albit igazolni stop Warwick valószínűleg titkos látogatást várt stop Berkley és felesége állításuk szerint nyolc óra negyvenöt perckor távoztak könyvtárból stop Sonja azt vallja egész nap nem volt a könyvtárban csak amikor tragédiát felfedezték stop Ekkor rémületében leejtette ruzsokját amelybe belelelyt a vér stop Készen csak Berkley ujjlenyomata fedeztető fel stop Berkley azt állítja ki akarta huzni a kést a sebből aztán észbe jutott hogy nem szabadna hozzányulnia stop Rendőrség helytelen nyomon indulva letartóztatott valakit én azonban rámutattam kézenfekvő tettesre stop

RAMSEY KENYON

Milyen körülmény vezette nyomra Kenyon detektívét?

A fenti rejtélyünk megfejtését január 23. hétfő estől 7 óráig kell kiadóhivatalunkba eljuttatni. A vidéki megfejtők esetében a posta pecsétjének dátuma a mérvadó. Az elkésve érkezett pályázatokat nem vehetjük figyelembe. A pályázathoz mellékelendő a „Deritse ki!“ rovatunk címe

A nyolcadik számú rejtélyünk helyes megfejtése: Kenyon azonnal Barbarát gyanúsította. Ha ugyanis szobája ajtajában állott volna — amint vallomásában előadta, — akkor nem láthatta volna azt, hogy Glória, aki neki háttal, a hall tulsó végében levő műterem felé halad, melltűt visel. Minthogy azonban Glória csakugyan viselte ezt a melltűt, Kenyon rögtön rájött, hogy Barbara elől kellett hogy lássa. Ez pedig csak úgy lehetett, ha ő maga is benn volt a műteremben, amikor Glória oda belépett. Barbarának tehát a műteremben kellett elrejtőznie lennie, nyilván ott várta be, míg Glória eltávozik és azután végzett a művésszel.

DIJAK. A „Deritse ki!“ rejtélyfejtők figyelmébe! Az izgalmas rejtélyek helyes megfejtől megjutalmazására kiadóhivatalunk számos értékes díjat tűzött ki és ezeket csütörtöki lapszámunkban ismertetjük. A verseny eddigi állásáról a kiadóhivatalunk telefon-, vagy személyes érdeklődésre készséggel áll rendelkezésre.

— Faruk király az iszlám kalifája. Kairóból jelentik: Nagy feltűnést keltett, hogy Faruk, Egyiptom fiatal királya a főmeccetben tartott istentisztelet alkalmával az imám helyét foglalta el és a hívők őt mint az iszlám kalifáját éltették. Az istentiszteleten résztvettek a yemeni és saudi Arabia imámjai is, azonkívül mintegy öt-száz egyiptomi tiszt.

Kincsnél, gazdagságnál is többet ér a valódi Diana. Egészséges és beteg egyformán áldja a Diana bedörzsölés jó hatását.

— Eljegyzés. Wiesl Sárika (Temesvár), Lefkovits Elemér (Sebis) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Aranyérnél és béldugulásnál, valamint az ezekkel járó derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülés rohamok esetén reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvíz csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. Kérdezze meg orvosát.

— ERDÉLYI BANKNÁL tűz- és betörésmentes safe deposits bérelhető.

WIZO. — Hétfő délután 6 órakor dr. Tennen Béla főrabbi (Lippa) tart előadást.

AZ ANGOL PARLAMENT HUMORA

Mint a világon mindenütt, az angol parlamentben is sokszor mulatságos jelenetek folytak le, szellemes és humoros megjegyzések hangzottak el. Ezekből mutatunk be néhányat.

Az érvek ereje

VII. Edward király walesi herceg korában részt vett a Lordok Háza egyik ülésén, amelyen Lord Wemyss az angol—bur háború ügyében szólalt fel. Tudvalévő, hogy a Lordok Házának tagjai kalappal a fejükön ülnek a helyükön. A szónoki emelvény előtt ült a walesi herceg pompás cilinderével a fején.

Lord Wemyss meg akarta győzni a gyűlést Kimberly ostromának szükségességéről és kérte, hogy szavazzák meg az ostromhoz szükséges újabb hadsereg leküldését Délafrikába. Bár az előadott okok ésszerűek voltak, néhány technikai nehézségeket emlegetve elleneztek a tervet.

— A technikai nehézségeket leküzdjük — kiáltotta Lord Wemyss lelkesülten —, vagy nem vagyunk többé az öreg Anglia fiai!

Ezt mondva, hogy nagyobb súlyt adjon szavainak, öklével a szónoki emelvény szélére akart ütni, de célt tévesztve, Edward cilinderét érte, mely félig elnyelte a walesi herceg fejét.

Edward felállt, megszabadította fejét a kalap szorításától és mialatt az egész gyűlést csendben várakozott, nyugodtan mondta:

— Uram, Lord Wemyss érveinek ereje valóban különös, de én inkább megfelelő távolságból szeretem azt hallgatni.

Ezt mondva, helyet változtatott, mialatt Lord Wemyss kollégái hahotája közben zavartan hagyta el a szónoki emelvényt.

Ugyancsak az angol—bur háború idejében történt, hogy William Henley, a jeles költő, mint képviselő egy napon meginterpellálta a hadügy-minisztert, hogy mondaná meg, mennyi lovat küldtek le Délafrikába? A miniszter megmondta a megfelelő számot, mire Henley ártatlan arccal ezt kérdezte:

— Hát azt megmondhatná-e a miniszter ur, hogy hány szamarat küldtek le?

Veszedelemes sebesség

George Stephenson, a vasút feltalálója 1825-ben a parlamenti bizottság előtt védelmezte a Manchester—Liverpool-i vasút tervét.

A bizottság elnöke megkérdezte Stephensont, lehetne-e olyan mozdonyt készíteni, mely óránként hat kilométernyi utat tesz meg. Stephenson erre azt felelte, hogy igen. Az elnök ekkor felbátorodva azt kérdezte, hogy lehet-e ezt a sebességet a duplájára emelni. Stephenson erre is igennel válaszolt, de olyan hangszínezettel, mely kizárta minden további kérdés lehetőségét. Akkor a bizottság egyik tagja a következő kérdéssel állt elő:

— Tegyük fel, hogy az ön mozdonya óránként kilenc vagy tizkilométeres sebességgel fog futni; ha akkor azután egy eltévedt tehén kerül a mozdony elé, nem lesz az végzetes állapot?

— De igen, nagyon is végzetes lesz... a tehénnek — válaszolta Stephenson.

A névváltozás kellemetlen is lehet

Kilcourse Viscount ir képviselő 1886. óta hosszú időn át az angol parlament tagja volt. Viktória királynő 1896-ban peer rangjára emelte őt és az earl of Cavan címet adományozta neki.

Egy napon az alsóház folyosóján találkozott Fitzgerald képviselével, megszólította őt és azt mondta neki:

— Arcáról látom, hogy nem ismer meg engem. A nevem: Cavan.

— Igaz! Igaz! — válaszolta Fitzgerald, — az első pillanatban azzal a vén számmal Kilcourse-val tévesztettem össze.

Stanhope lord az angol öltöztetés és vetkőztetésről

Edward Stanhope lord egy alkalommal a Lordok Házában szónoklatát így fejezte be:

Nagy Sándor sirt, hogy nincsen egy másik világ, melyet meghódíthatna; mi angolok, amikor felöltöztetjük az emberi nemet, sirunk, hogy nincs egy másik emberiség, melyet levetkőztethetnénk.

Az évszázados alvás

Frederick North lord, amikor miniszterelnök volt, nagy elfoglaltsága miatt sohasem tudta magát rendesen kialudni és így néha a parlamenti ülések alatt elalszik. Ezenkor titkára jegyzeteket készít a szónok beszédéről, úgy, hogy a miniszter felébredése után végigfutván a jegyzeteket, rögtön tudja, hogy mit kell válaszolnia.

Egyszer az egyik bőbeszédűségéről ismert szónok a hajóhad fejlesztéséről beszélt és a hajóépítésről való történeti áttekintéssel kezdte szónoklatát, amelyben Noé bárkájától kezdve az összes típusokat felemlítette, egészen a legújabb korig. North véletlenül éppen akkor ébred fel szundikálásából, amikor a szónok a híres spanyol

Armada támadásról beszélt és abban a hitben, hogy a titkára ébresztette fel, hozzáfordult:

— Meddig jutott el a szónok?

— Erzsébet királynőig — hangzott a válasz.

— De, kedvesem, miért nem hagyott akkor aludni még néhány évszázadon keresztül? — szól dühösen és újból elszundikált.

Egy más alkalommal North lordot az alsóházban, midőn beszédének éppen legnyomatékosabb részét akarta előadni, egy kutya megráta. A kutyát kívülről kergették és a ház, szónoki emelvénye alatt keresett menedéket; azonban itt is megriasztván, végre a szegény állat a terem közepére futott és hangosan ugatni kezdett. Az alsóház tagait ez a jelenet rendkívüli kacagásra fakasztotta.

Ilyen komikus jelenet a közönségesebb szónokot zavarba ejtette volna. Azonban North lord, aki a legneveltebb eseteket is hasznára tudta fordítani, a legnagyobb komolysággal várakozott, hogy a zaj lecsillapuljon, azután a Ház elnökéhez fordulva, így szólt:

— Sir, beszédemet a Háznak egy új tagja félbeszakította s miután az most dolgát előadta, megkezdtem beszédemet ezennel folytatom...

Augias istállója

Daniel O'Connell egy alkalommal az alsóházban beszéde hevében ezt a kijelentést tette:

— Ez az alsóház olyan mint Augias istállója!

Az angol törvények előírják, hogy a képviselők, aki szónoklata közben kevésbé parlamentáris kifejezést használ, térdhajlással kell megkövetnie a házat.

O'Connellnek is meg kellett adni ezt a térdhajlítást a fenti kifejezésért. Azonban, amikor a térdhajítás után felállt és nadrájáról leverte a port, így szólt:

— Ez az alsóház mégis csak piszkos.

A kutyaadó

Robert Walpon (1676—1745) miniszternek tanácsnoka átnyújtotta a kutyaadóról szóló tervezetét.

— A tervezet kitűnő — szólt Walpone —, de nem fogadhatom el, különben Anglia minden kutyája utánam ugatna.

Törvénytervezet a hazaárulókról

Anthony Shaftesbury lord (1671—1713) egy alkalommal az alsóháznak törvényjavaslatot nyújtott be, amelyben azt indítványozta, hogy a hazaárulás miatt elfogott vádlottak védőt választásának maguknak. A humánus javaslat érdekében nagy beszédet akart mondani, amelyre hetekig készült; amikor azonban felemelkedett helyéről, hogy elmondja szűzbeszédét, olyan elfoglaltság vett rajta erőt, hogy emlékezőtehetsége felmondta a szolgálatot és csak a megszólítást tudta eldogni. A képviselők néhány percig türelmesen várakoztak, azután viharos kiáltásokkal követelték, hogy kezdje meg már a beszédét. Shaftesbury erőt vett a varán és az elnök felé fordulva így szólt:

— Sir! Ha már én is, aki csak azért kívántam felszólalni, hogy védelmezem ezt a javaslatot, megakadtam az első szónál és nem tudtam elmondani azt, ami a szívemen fekszik, akkor ebből

Előzze meg és kezelje a náthát, köhögést, hörghurutot egy doboz VALDA PASZTILLÁ-val

megítélheti a tisztelt Ház annak a szegény vádlottnak vigasztalan helyzetét is, akit a törvény eddig arra kényszerített, hogy minden segítség nélkül maga védelmezze meg az életét.

A rövid beszéd oly meggyőző volt, hogy az alsóház vita nélkül elfogadta az emberséges javaslatot.

Házassági jog

Amikor Angliában 1846-ban parlamenti vita folyt a rokonok közti házasságról, lord Henry John Palmerston miniszternek ez volt a véleménye erről a kérdésről:

— Ha valamilyen férj, ki oly szerencsés volt, hogy nejét eltemethette, egyúttal olyan bolond is, hogy még egyszer meg akar nőszülni, úgy engedjék meg neki, Isten nevében, hogy legalább elhunyt feleségének nővérét vehesse el, mert így csak egy anyós van a nyakán.

Berlin nem avatkozik a Prhala-ügybe

Berlinből jelentik: A Volosin-kormány most már másodízben fordult panasszal a német kormányhoz Prhala tábornoknak miniszterre történt kinevezése miatt és a német kormány közbenjárását kérte Prhala elmozdítására. Német hivatalos körök leszögezik, hogy a német kormány már az első panasz megtételekor közölte a Volosin-kormánnyal, hogy ennek a kérdésnek rendezését a prágai kormánytól kell kérnie és Berlinnek abba beleszólása nincs. Éppen ezért igen furcsán hatott, hogy a Volosin-kormány ennek ellenére újból Berlinhez fordult panaszával.

Bánsági magyar orvos rehabilitációs pere a temesvári bíróság előtt

Temesvárról jelentik: Mintegy két évvel ezelőtt, 1936. novemberében beszállították a temesvári kórházba Beck Katalin 19 éves temesvári leányt. Az orvosok megállapították, hogy Beck Katalinon vérmérgezés tünetei jelentkeztek. Kiderült, hogy a vérmérgezés tiltott műtét következtében állt be és Beck Katalin kínos szenvedés után meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy Beck Katalin dr. Kovács Ödön temesvári orvosnál járt. Az orvost ezért a bünyői hatóságok elé idézték, ahol azt vallotta, hogy a leány már akkor kereste fel őt, amikor a műtétet valaki más elvégezte és annak következtében vérmérgezés állt be. Ezért ő egy második operációval igyekezett a szerencsétlen sorsu nőt megmenteni az életnek, de a fertőzésnek nem lehetett utját állni. A törvénytörés annak idején nem adott hitelt az orvos védekezésének és egyévi börtönre ítélte az orvost, míg László Rozália szülész nőt, aki a műtét elvégzésénél segédkezett, egy hónapi fogsággal sújtotta. Az elítéltek meglehetősen az ítéletet és most foglalkozott a tábla a felebezéssel, amelynek során a vádlottak ártatlanságukat igyekeznek bebizonyítani. Több fontos tanu kihallgatását rendelte el a felebbviteli bíróság és ezért a tárgyalás folytatását elhalasztották.

HOTEL CORVIN BUDAPEST

Családi szálloda a város szívében.

VIII., Csokonai-utca 14. Nemzeti Színháznál.

Ujjonnan berendezve, közp. fűtés, hideg-meleg folyóvíz. Egyágyas szoba P. 5, kétágyas P. 6.

Református tea-estély január 28-án az Iparos Otthonban

Az Erdélyi Gazdasági Egylet aradi fiókjának közleménye Ki a legény a csárdában?

Két év telt el már azóta, hogy az Erdélyi Gazdasági Egylet megújult nekilendüléssel vette munkába meglévő gazdatársadalmának megszervezését és szakismereteinek fejlesztését. Tanfolyamok folytak le, előadások hangzottak el, az Erdélyi Gazda számai minden hónapban új táplálékkal látták el gazdatársaink tudásra és sorait. Kezdjük megismerni egymást és a közös munka sikerébe vetett hitünk erősödik.

Most egy új lépést szeretnénk tenni előré. Azt kívánjuk, hogy azok a fiatal és kevésbé fiatal gazdatársaink, akik eddig inkább csak mint figyelők, haligatók, vendéglátók vettek részt mozgalmunkban, lépjenek elő és mutassák meg, hogy nem hiába figyeltek, tanultak, hogy kapcsolatot keressék és irányítani akaró szavaik nem hangzottak el nyomtalanul, hanem megértő visszhangot keltettek.

Felhívjuk ezért tanfolyamaink hallgatóit, de rajtuk kívül összes aradmegyei gazdaköri tagjainkat is, hogy hallassák hangjukat és vegyenek részt mozgalmunkban azáltal is, hogy kiállnak a porondra és megmutatják, hogy az EGE által elvetett magok jó talajba hullottak.

Írásbeli versenypályázatot tüziünk ki, amelyen a 100 holdasnál nagyobb birtokosokon, a gazdamérnökön és gazdatisztekken kívül mindenki résztvehet, aki az EGE-nek, vagy egy megyénkbeli EGE-gazdakörnek tagja. A pályaműnek a következő kérdésre kell megfelelnie: „Mit tehet a gazda annak az elérésére, hogy buzatermeléséből minél nagyobb haszna legyen?” Más szóval: hogy minél nagyobb különbség mutatkozzék a buza piaci ára és a gazda önköltsége között, amibe neki egy mázsa buza előállítására kerül, beleértve az önköltségbe a vetőmag árát, a munkák költségét, az adót és az összes többi, a buzatermeléssel kapcsolatos kiadásokat is.

A pályamunka rövid és világos legyen. Terjedelme ne haladja meg ennek a cikknek a terjedelmét. Beküldési határideje: február 5. Beküldendő aradi irodánkunk (Bul. Reg. Ferdinand 41.) olyanformán, hogy a gazdaköri tagok pályaműveit a gazdaköri vezetőségek gyűjtik össze és együtt juttatják el irodánkhoz.

A pályaművek elbírálását egy erre a célra felkért bizottság fogja elvégezni. A legjobbaknak talált pályaművek szerzőinek neveit és esetleg a legjobbnak ítélt pályaművet is közölni szándékozunk egy vasárnapi közleményünkben.

Felkérjük gazdatársainkat s különösen gazdaköri pártfogó tagjainkat, szíveskedjenek a gazdaköri vezetőségek és gazdasámerőségek pályázati felhívásunkra figyelmeztetni.

Szándékunkban van továbbá a legjobb pályaműveket szerény anyagi erőnkhez képest olyan gazdasági felszerelési tárgyakkal jutalmazni, aminek minden gazda jó hasznát veheti.

Felhívjuk gazdaköreink vezetőségeit megyei gazdasági kamaráinknak arra a tervére, hogy a közeljövőben 1-1 napos gazdasági értekezleteket tart, elsősorban azokban a községekben, amelyeknek előjárósága eziránt a Kamarát megkeresi. Ezek az értekezletek megbeszélésre kerülnek a községek időszerű gazdasági ügyei, az apaállat- és vetőmagbeszerzések, apaállat-istálló építések és javítások, községi faiskolák létesítése stb. Ugyanezeken egy-két szakelőadás is lesz, az illető községek lakosságának anyanyelvén.

A Kamara nagyobb mennyiségű lucerna és lóheremagot szerzett be és fog továbbadni a kisgazdalakosságának kedvezményes áron. Az érdeklődők tartsák szemmel a Kamarának a községházán kifüggesztett hirdetményeit, amelyekből az eladási feltételeket meg fogják tudni.

Gazdanapok Kolozsváron. Az EGE szokásos tavaszi vetőmagkiállítását az idén február 23-27. napjain tartja meg Kolozsvárt, a Katolikus Kör helyiségeiben. A kiállítás iránt a gazdatársadalom széles rétegeiben máris élénk érdeklődés nyilvánul meg. A kiállításon bemutatottak: tavaszi gabona, kapás, takarmány, konyhakerti, virág, gyógynövény stb., vetőmagvak, gumók stb. A bejelentések az EGE címére: Kolozsvár, Str. Regalá 16. küldendő február 15-ig. A kiállítás alkalmából az EGE utazási kedvezmény engedélyezését kérte a CFR-től. A gazdanapok tartama alatt az EGE fiók gyanánt működő többszáz gazdakör vezetői értekezletet tartanak Kolozsvárt. Ez alkalommal tartják meg az egyesület egyes szakosztályai alakuló közgyűléseit és ez alkalomból minden szakosztály értékes szakelőadásokat is rendez. Gyűléseket tartanak az EGE igazgatóválasztmányja, a Kolozsvári Gazdasági Egylet, az Erdélyrészi Méhész Egyesület igazgatóválasztmányja, a Magyar Színház disztribúciós rendez. A gazdanapok részletes programját annak idején ismertetni fogjuk. A kiállítás és a gazdanapok iránt érdeklődőknek készséggel és díjtalanul nyújt felvilágosítást az EGE, Kolozsvár, Str. Regalá 16.

A gyümölcsfák kártevői címen egy új füzet jelent meg az EGE Irodalmi és Könyvkiadó Vállalati Szakosztályának kiadásában, a szakosztály LXVI. kiadványa gyanánt. A füzetet 66 jellegzetes kép díszíti, amelyek a gyümölcsfák leggyakoribb kártevőit és az általuk okozott károkat ábrázolják. A füzet kétféle összeállításban jelent meg. Az egyikben a képek falitáblán vannak csoportosítva, hogy az iskolákban és gazdakörökben állandó szemléltetésre kifüggeszthetők legyenek. A másikban a képek szöveg közé vannak nyomva. A füzetet Török Bálint, az EGE gyümölcsészeti Szakosztályának előadója írta tudományos alapon, népies modorban, a gyakorlati szempontok szemelőttartásával. A füzet megrendelhető az EGE-nél, Kolozsvár, Str. Regalá 16. szám alatt. A megrendeléssel egyidejűleg a füzet ára is beküldendő. Egy füzet ára 10 lei, mely összegben a postai szállítási díja is benne foglaltatik.

Uj gazdakörök. Bár az utóbbi időben a gazdaköri alakuló közgyűlések tartása igen meg volt nehezítve, mégis több községben sikerült az EGE-nek gazdaköri

fiókokat alakítani a kisgazdák lelkes és buzgó összefogása folytán. Így gazdakörök alakultak október 1. óta az alábbi községekben: Zimánduffalu, Feketegyarmat, Vajasad, Mezőbaj, Székelyhid, Körösfő, Abafája, Székelykál, Fehéregyháza, Kőszegremete, Érszakácsi, Aranyosgyéres, Kobátfalva, Kadács, Kissolyos.

Méhészgyűlések és szakelőadások. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület február 2-án, Gyertyászentelő Boldogasszony napján tartja meg az 1939. évi rendező közgyűlést. A közgyűlés ezúttal is ünnepélyes keretek között fog lezajlani, amennyiben igen magas színvonalú szakelőadásokat rendez az egyesület a haladó méhészek számára. Előadásokat fognak tartani Stütz János, az EME alelnöke és dr. Órosi Pál Zoltán egyetemi magántanár. A méhészek körében máris nagy érdeklődés nyilvánul meg a közgyűlés iránt. A közgyűlésre az egyesület családtagokat és vendégeket is szívesen lát. Este méhészbankett lesz, amelyre szintén vendégeket is szívesen látnak.

SPORT KÖZLÖNY

A Ferencváros és Hungária, valamint a Wacker és Austria bevonásával rendeznek husvétitornát Budapesten és Bécsben

Budapest. Megirtuk, hogy a budapesti élcsapatok, a Ferencváros és a Hungária husvétkor lebonyolításra kerülő serlegmérkőzések ügyében tárgyalnak a vezető osztrák klubokkal és a Rapid, valamint az Austria vezetőivel folytatott megbeszéléseket. A Ferencváros a Rapidnak 8 napos határidőt adott arra, hogy nyilatkozzék, vajjon hajlandó-e husvétkor Budapesten szerepelni és a bécsi csapat telefonon közölte vitéz Kemenesny Sándorral, a Ferencváros főtitkárával, hogy nem vehet részt a husvétitornán.

A Rapid egyben közölte a Ferencvárossal, hogy helyette a Wacker kapcsolódna be a tornába olyanformán, hogy a husvétit mérkőzések műsora így alakulhatna:

Vasárnap Budapesten: Ferencváros—Austria,

Hungária—Wacker.

Hétfőn Bécsben: Austria—Hungária, Wacker—Ferencváros.

A terv igen érdekes és a Wacker nagyon erős, hiszen nemcsak több válogatottal (Zischek, Pekar, Walzhoffer) rendelkezik, hanem az osztrák bajnokságban vezet is. Itt a helyzet a következő:

1. Wacker	13	10	1	2	38	16	21
2. Admira'	12	8	2	2	32	16	18
3. Vienna	12	6	4	2	28	22	16
4. Rapid'	9	6	1	2	34	18	13
5. Austria	11	6	1	4	32	22	13

A husvétit Budapest—bécsi torna tervének előfoglalása most már a budapesti egyesületektől függ és minden valószínűség szerint azt el is fogják fogadni.

A budapesti Hungária már megkezdte az edzéseket és a csapat február 5-én már edzőmérkőzést lebonyolít le: Csepelen a WMFC ellen játszik a Hungária.

A magyar vívószövetség válogató versenyt tartott, amelyen a kardban Maszlay, a törben pedig holtyversenyben Maszlay és Hátszegi József győztek. A törben az aradi származású Homoródy-Hobs Béla a negyedik helyen végzett.

O Braine — nem kapitány többé. Braine, a legjobb belga játékos, a belga válogatott kapitánya, aki a Kontinens válogatott londoni mérkőzésén is csapatkapitány volt, elvesztette ezt a megtisztelő tisztséget. A németek ellen készülődő belga válogatott edzésén ugyanis olyan tiszteletlenül viselkedett a bíráló szemben, hogy megfosztották a csapatkapitányságtól.

O A „Hallgatás olimpiája” Stockholmban. — ez a hivatalos neve a süketnémák első nagy nemzetközi versenyének, amelyet Stockholmban rendeznek meg. A süket-néma sportolók első nagy nemzetközi találkozója a romániai süketnémák is résztvesznek. Egyébként tárgyalások indultak meg, hogy Magyarország és Románia süketnéma labdarugóinak válogatottjai mérkőzést játszanak egymással.

O Az AMEFA január 29-én, vasárnap délelőtt tartja meg rendező évi közgyűlést a városháza tanácskezési termében, amelyre a tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri az egyesület vezetősége.

O A Telefonclub veresége Olaszországban. A Telefonclub jégkorongcsapata Milánóban vendégszerepelt és az olasz válogatott jégkorong együttestől 3:0 arányú vereséget szenvedett.

Január 25 és 26-án este 9-kor az Iparos Otthonban

„APATÁRSÁK”

Tábori Emil bohózata.

Felhő Ervin és Gömöri Emmával a főszerepben. Wojticzky Erika, Harmath Jolán, Lázár Hilda, Miklósy Eta, Ágay Margit, Horváth László, Jávor Alfréd, Kun Dezső, Szabó Gyula, Kiss Elemér felléptével.

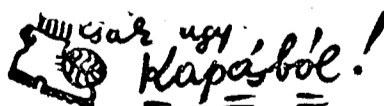
Csak felnőtteknek!

Praszler „haza”jött”

Praszler Gyula, az AMEFA volt válogatott csatára, aki az őszi idénytől a fővárosba tette át működése színhelyét és a Juventus csapatát erősíti, a válogatott keleti túrája után „hazaérkezett” Aradra. Praszler elragadtatással beszél a keleti túra mérkőzéseiről és arról a pompás, tavaszi időjárásról, amelyben a válogatott csapat tagjainak Török- és Görögországban részük volt.

— Nagy örömmel jöttem Aradra — mondotta Praszler —, hogy néhány napot a régi „haverek” társaságában töltsék el és együtt legyenek azokkal az AMEFA-júkkal, akikkel együtt annyi szép és nehéz csatát vívtam meg. Jól ment a játék a válogatott túrán és bizonyosra veszem, hogy a tavaszi idényben is jól fog menni, annál is inkább, mert teljesen rátértem a sport-szerű életmódra. Május 28-án a Juventus Aradon fogok szerepelni és azt hiszem, jobban fogunk játszani, mint ahogyan összel játszottunk.

Praszler nagy örömmel fogadták Aradon a régi bajtársak és Praszler is látható örömmel tartózkodik volt játéktársai körében.

A Hercules—CAMT klubközi birkózóverseny iránt sportkörökben nagy érdeklődés nyilvánul meg. A birkózósport hível régen nem láttak komoly, nivós versenyt és így érthető az érdeklődés, amely a vasárnapi érdekes küzdelmeket megelőzi.

A floridai Orlandóban Mako, az ismert amerikai DC-játékos nagy meglepetésre vereséget szenvedett 8:6, 4:6, 6:3, 2:6, 6:4 arányban az ismeretlen Sabintól.

Világrekordot uszott a dán Inge Sörensen a 400 méteres hölgy-melluszásban a Kopenhágában rendezett nemzetközi uszóversenyen. Ideje 6 p. 16.2 mp., az eddigi világrekordot a német Genenger tartotta 6 p. 19.2 mp.-el.

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Januári divatapróságok

Nem igen vannak újdonságok a divat terén, de azért divat a neve, hogy egy percig se maradjon nyugton, állandóan változzék, ha nem is nagy vonalakban, de legalább apró részletekben, mert a divat a legkisebb detail részekre is ép úgy ad, mint a nagy szezonban változó mondjuk, — ruhahosszra.

Hát most én is ezekről a kis detail-dolgokról akarok beszélni, amik látszólag semmiségek, de valójában ezek adják az elegáns nő teljes, kiegészített toilettjét, tehát helytelen az a felfogás, hogy ezeket nyugodtan el lehet hagyni.

Mindig fejtől lefelé szeretek haladni, akkor biztos, hogy nem felejtök el semmit.

Lássuk a fejet.

Uj frizuradivat: a régi. Vagy nyakból teljesen ki, az összes haj a fejtetőn tolong, vagy pedig hátul befelé nyakban egy rolni, oldalt és elől fejtetőn csigák.

Nyakmegoldásokban leginkább a rüssöket szeretik, egész magasan, majdnem állig.

Ékszerekben a valódiakon kívül, amiről itt nem is beszélek, még mindig a két- és háromsoros fehér teklagyöngyök mennek, megfelelő fülbevalóval, karkötővel és gyűrűvel.

A strassz egyik kicsit alábbhagyott.

A ruhák ujjai egészen a kézfejre hajlanak és

Hajszálak, szemöldök, pattanás, szepők végleges eltávolítása
FELTER KOZMETIKA
Orf. utca - palota. TANI VÁNYI KEZELÉS.

Divatposta

Szófogadó. Szép lenne a beküldött anyagból egy jumperruha, mégpedig élére vasalt berakásokkal a szoknya, elől egybe a jumper, spicc nyakkivágás, amely körül meglévő fekete perzsáját tehetné, ugyisint az ujjai köré is, sőt két gombbal csukódhatnak az öv is. A nyakába pedig bármilyen színű sál tétel. Üdvözlét.

Páris. Legcélszerűbb lenne egy spricelt átmeneti kabátot csináltatnia, feltétlenül bő háttal, a sveioit nem lesz az idén divatos. Mint írja, Önnek legjobban tetszene egy drappszínű. Ne vegyen sima drappot, nagyon gyorsan piszkolódik, inkább barnával spriceltet, vagy pedig barnát világos beszövésekkel. Üdvözlét.

Margot. Halványlila szövetruha sötétebb lila árnyalattal díszítve, egyike a legszebb összeállításoknak. Talán csináltassa egész egyszerű angolos fazonban, sima szoknya, sima blúz, háromnegyedes, vagy hosszú ujjakkal, kis reverrel, spicces kivágással, amibe sötétlila muszlinkendőt tegyen s ilyen antilop legyen az öv is. Üdvözlét.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére: Budapest, Feréz-körút 35., küldjék.

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: Rizsleves, rántott libamáj, keltáposzta, narancs. Vacsora: szardínia, vaj, tea sál.

KEDD. Ebéd: Zöldségleves, karfiolos csirkeaprólék, lekváros lepény. Vacsora: Paprikás szalonna, tea.

SZERDA. Gulyásleves, aranygaluska, Vacsora: Virstli tormával, narancs.

tekintettel arra, hogy sok a rüss ezeken is, ez nagyon szépen övezi a kézfejet.

Kéz! Stopp! A vörös köröm helyét a ciklamszín foglalta el. Nagyon szép, különösen este. Ugy néz ki, mintha valami lila indigópapiros megfogta volna a vörös színt. De hát divat, Istenem!

Előreláthatólag tavaszra ismét a berakott ruhák lesznek divatosak, ezért a most készülő toilették is berakott szoknyával készülnek.

A harisnya színeiben az egészen sötét, majdnem barnaszín a divatos, ez a téli szín, de nagyon szép, mert közben ugyancsak barnácska egy kissé, de tekintve, hogy csak a vékony hernyóselyem a divatos, a láb átlátszóságával majdnem világossá válik.

Cipőfrontról jelenthetem, hogy a vastagtalpuak teljes győzelméről írhatok. Olyan magasak a talpak, hogy egyenesen akrobatikus mutatványokat végeznek rajtuk a hölgyek.

A hét legszebb toilettje: rózsaszínű szatin szallagokból összeállított nagy estélyi ruha, váll nélküli, mellnél elkerekítve, bő szoknyával, hajban rózsaszínű szallagokból összeállított masnik. Gyönyörű, habos, fiatalos volt, de roppant drága anyag.

Egy másik remekbeszabott toilettje: halvány lila muszlin, a szoknyába 32 méter beledolgozva, csavart felsőrésszel, piros nagy mákvirággal, piros csattos övvel, piros muszlinkendővel a karon, lila virággal a hajban, piros, magas talpu cipővel.

Ez az az ugynevezett „tip-top“.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Paradicsomleves, töltött káposzta, diósmetélt. Vacsora: Sonkás omlette, sült gesztenye.

PÉNTEK. Ebéd: Zsemlyegombóc-leves, füstölt hal, burgonyapüré, narancssaláta. Vacsora: Rakott keltáposzta, sajt.

SZOMBAT. Ebéd: Bableves, libaháta sültve, tarhonya, uborka, gyümölcs. Vacsora: Vágott hús, saláta.

VASÁRNAP. Ebéd: Raguleves, rántottcsirke, burgonya, uborka, diós torta. Vacsora: Déli husmaradék, nüggen.

Harisnya, fehérenmű és nyakkendőjavítást legolcsóbban, gyorsan és pontosan végez

Dr. Ürfi Gyuláné
Strada Metianu 14a.

Konyhatalkok

Csirkebecsinált egyszerűen és finoman. Egy csirhéhez teszünk egy jó kanál zsirt egy lábasba és egészen vékony, apró kockákra vágott sárgarépát és gyökeret, ezt egy kicsit pároljuk és egy kis úszttal behintjük és rátesszük az összevágott csirkét és egy jó csomó zöldpetrezselymet, egy csepp só, egy csepp cukrot és dinsztelni hagyjuk. Vigyázni, hogy jó sűrű szattja legyen.

Töltött tészta palacsintából. Sütünk a szokottnál valamivel vastagabb palacsintákat. Mikor kihült, összehajlítjuk és szallagmetéltre vágjuk és a következőképpen töltjük: egy lábasba, vagy formába, amelyet előzőleg kikentünk zsirral, vagy vajjal, behintjük egy kis morzsával, beleteszünk egy sor tésztát, egy kis diót, amelyet előzőleg összekeverünk cukorral és mazsolával, azután megint egy sor tésztát és akkor teszünk rá barackizt és megint tésztát és a tetejét tejszinhabbal öntjük le. ha már kiszült.

Rántott libamáj. Egy körülbelül 40 dekás libamájat szép szeletekre vágunk és éppen úgy, mint a húst, bepanirozzuk és mielőtt tálalunk, gyorsan rántjuk ki, nehogy kihűljön. Ez nagyon finom és egészséges.

Burgonyagombóc huslevesbe. Két nagy burgonyát megfőzünk és ha kihült, megreszeliük. Keverünk hozzá egy kanál vajat, vagy zsirt, egy egész tojást, sőt, vagdalt zöldpetrezselymet, egy csepp kis reszelt vereshagymát, egy kis zsemlyemorzsát és kis gombócokat formálunk belőle és huslevesben kifőzzük.

A nő kincse a szépsége, Tita Bugnariu
HA MEG AKARJA TARTANI, KERESSE FEL KOZMETIKAI SZALONJÁT

Hasznos tanácsok

Megsárgult ezüstneműt finom, átszítált fahamuval és nedves ronggyal megtisztítunk, utána krétaporral, szarvasbőrrel fényesre dörzsöljük.

Penészes falak. Gyakran megesik, hogy a még ki nem száradt falakat már bekárpitozzák és minden fűtés, sőt központi fűtés ellenére sem szárad ki a fal. Télen, mikor kevesebbet szellőztetnek és nem lehet olyan hosszú ideig nyitva tartani az ablakot, mutatkozik a falakon nedves folt és ezen fehér penész. A penészt le lehet tisztítani, ha salicylsavat borszeszben feloldunk és belemártott kis szivaccsal lemossuk a penészt, mely nem ütődik ki többé ezen a helyen. Különösen olyan helyen lehet ezt használni, ahol télen nem fűtenek nagyon. Négy rész borszeszben egy rész salicylsavat kell feloldani.

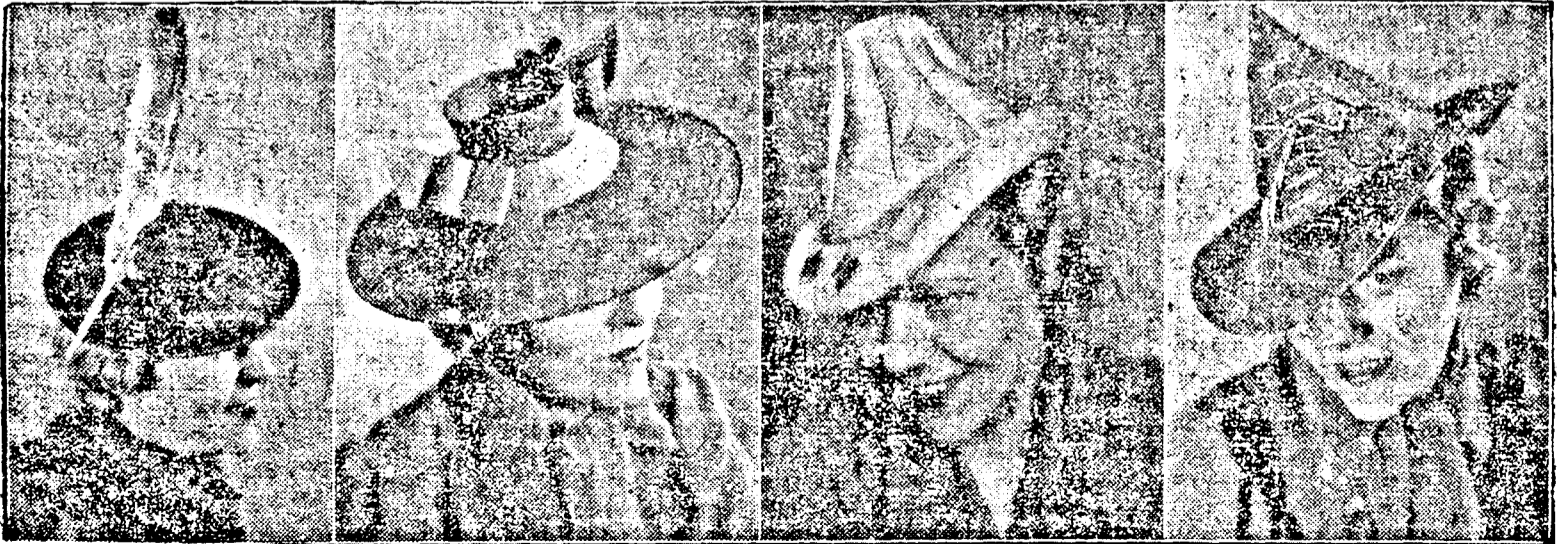
Az AAC jubiláris bálja

Már teljesen a köztudatba ment át, hogy minden évben a farsang lehangulatosa, legimpozánsabb s ennél fogva a legsikerültebb táncmulatsága az AAC-bál. Ez évben még fokozottabb érdeklődéssel fordul a közönség a február hó 4-én megtartandó jubiláris bál felé. A bál rendezőbizottsága, melyben a klub egész vezetősége is teljes odaadással kiveszi részét, a 40-ik jubiláris évet méltó ünnepélyességgel akarja megnyitni és így az atléták idej tanmulatsága minden eddigit felül fog mulni.

Már külsőségeiben is szenzáció erejével fognak hatni a páratlan ötletességgel és izléssel feldíszített bálhelyiségek és különösen a táncterem, hol a négyévtized mérföldkövét, a kort mindig legjobban jellemző divat és tánc fogják jelezni.

Erre a rendkívül érdekesnek ígérkező ötletes, színpompás bemutatóra lázasan készül a klub hölgy rendezőgárdája, amely a ruhák teljesen korhű elkészítésének, és az egész bemutató összeállításának nehéz munkáját vállalta. A ruhák anyagát Szentgyörgyi Emil, Schutz Jakab és Németh István és Fia cégek bocsájtották a jubileumi bálra való tekintettel teljesen díjtalanul a klub rendelkezésére.

Tollak, szalagok, kötések, fátylak..!

A legújabb párisi kalapmodellek

Február 12-én a Nővédelmi Hivatal iótékonvc lu teáia a Boulevardul (Közpon'i) hely'sége'ben

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Külön 1.20 százalékos illetéket kötelesek fizetni a társadalombiztosítónak azok a munkaadók, akik ötnél több alkalmazottat foglalkoztatnak

Annak idején részletesen ismertettük a január elsején életbelépett új társadalombiztosító törvényt. Ez a törvény úgy a munkaadók, mint az alkalmazottak számára új kötelezettségeket tartalmaz és ezért ezekre külön felhívjuk az érdekeltek figyelmét. Tudvalévőleg az új törvény kiterjesztette az alkalmazottak kötelező társadalombiztosítását és január elsejétől kötelező módon mindazok az alkalmazottak tagjai a betegsegélyzőnek, akiknek havi fizetése a nyolcezer lejt nem haladja meg. Ugyancsak kötelező módon tagjai a társadalombiztosítónak azok az alkalmazottak, akiket a munkabírók megszervezéséről szóló 1933. évi február 15-iki törvény felsorol és, akik már legalább egy éven át kötelező módon a betegsegélyző tagjai voltak. Ez a kötelezettség még abban az esetben is érvényes, ha az ebbe a kategóriába tartozó alkalmazottak fizetése meghaladja a havi nyolcezer lejt.

Megszűnik a munkaadónak az a kötelezettsége, hogy a betegség első hét napján fizetést adjon a munkásnak. Az új törvény értelmében a

munkaképtelenség megállapítása után negyedik naptól kezdve a biztosított a társadalombiztosítótól átlagos keresetének ötven százalékát kapja meg. Az olyan balesetet, amelynek következtében az alkalmazott legalább három napig köteles munkáját megszakítani, legkésőbb nyolc napon belül be kell jelenteni.

Annak a biztosítottnak, aki 60 éves már elmult, joga van nyugdíjra, abban az esetben, ha 400 heti befizetése van és minden évben legalább 15 hetet fizetett be, vagy pedig, ha minimálisan ezer hét befizetése van. A munkaadó anyagilag

felelős azokért a balesetekért, amelyek azért következtek be, mert nem fogantositotta a kellő óvintézkedéseket. A kártérítési igény két éven belül évül el.

Az új társadalombiztosító törvény a biztosítottakat a fizetendő illetékek szempontjából tudvalévőleg nyolc osztályba sorozza.

Azok a munkaadók, akiknek ötnél több alkalmazottjuk van, kötelesek nyolc napon belül jelenteni az alkalmazottak belépését, illetve kilépését a társadalombiztosító pénztárnak. A munkaadók kötelesek fizetési listákat, vagy könyveket felfektetni az alkalmazottak fizetéséről és ezeket öt éven át meg kell őrizniük. Azok a munkaadók, akiknek ötnél több alkalmazottjuk van, külön 1.20 százalékos illetéket kötelesek leróni az általuk kiutalt össz-fizetések után.

A társadalombiztosító illetéken kívül fizetni kell a TBC.-illetéket is.

A munkaadó céljaira lerovandó 1 százalékos illetéket a munkaadók ugyanolyan feltételek mellett kötelesek fizetni, mint az 1.20 százalékos illetéket az össz-fizetések után.

Kétszáz traktor és eke behozatalát mentesítették a behozatali illeték alól

Az uralkodó rendelet törvényt irt alá, amelynek értelmében 200 traktor és eke importációt mentesítik a behozatali illeték és a 12 százalékos ad valorem illeték alól. A rendelést a mezőgazdasági kamarák szövetsége eszközli és azok a gazdálkodók, akik a behozatalban részt akarnak venni, előlegként a vásárlandó eke, illetve traktor értékének 20 százalékát kell letétbe helyezték.

Ujabb ötszáz italmérési engedély visszavonását rendelték el

Bucuresti. A pénzügyminisztérium illetékes osztálya az egészségügyi minisztériummal karöltve, arra való tekintettel, hogy a falvakban nagymértékben elterjedt az alkohol-fogyasztás, amely káros hatással van a lakosságra, újabb ötszáz italmérési engedély visszavonását rendelte el. Az intézkedés ellen semmiféle felelősségnek nincs helye.

Sváici mezőgazdasági oktató filmeket mu attak be Aradmegyében

Érdekes ujjtást vezetett be a mezőgazdasági kamarák szövetségének kezdeményezésére az aradi Mezőgazdasági Kamara. A szövetség ugyan is mezőgazdasági oktató filmet küldött Aradra, hogy ezzel is szolgálják az aradmegyei mezőgazdaság fejlesztésének elősegítését. A filmet a Kamara több aradmegyei községben, így Nagylakon, Pécskán, Radnán, Borosjenőn, Kisenőn bemutatta és az a gazdaközönség körében nagy érdeklődést váltott ki. A szövetség által küldött oktató-film Svájcban készült és szemléltető képet nyújt a helyes tehéntenyésztésről és tejtermelésről. A film lepergetése egy órát vesz igénybe. A mezőgazdasági ismereteknek film útján való terjesztése rendkívül helyes és nagyjelentőségű ujjtás és mindössze az a hátránya, hogy a filmet természetesen csak azokban a községekben lehet bemutatni, ahol mozi, illetve villanyáram van és ennek következtében a gazdaközönség egy része nem tekintheti meg a filmet.

— A megyei és községi hitelkötvények sorsolási jegyzéke. Az Aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara tudomására adja az érdekelteknek, hogy a 4 és fél és 5 százalékos megyei és községi hitelkötvények 1938. december havi sorsolásának jegyzéke a Kamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Szövetségbe tömörülnek a temesi helytartóság területén lévő Kereskedelmi és Iparkamarák

Temesvárról jelentik: A temesvári kereskedelmi és iparkamara átmeneti bizottsága foglalkozott azzal a tervvel, hogy megalakítsák a Temes-tartományi kereskedelmi és iparkamarák szövetségét, amelyben a temesvári, az aradi, a lugosi és a dévai kamarák vennék részt. Az említett szövetség Temesvár székhellyel működne. Ebben a kérdésben kedden délután négy órakor ismét értekezletet tartanak, amelyen a négy kamara titkárai és al-elnökei is részt vesznek és ez alkalommal megbeszéljék a szövetség megalakításának módjait.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara egyébként azzal a tervvel foglalkozik, hogy állandó ipari kiállítást rendezzen a temesi helytartóság területén lévő ipari cikkekből. Erre célra egelőre az ottani kereskedelmi és iparkamara helyiségeit használják fel.

— Eladott aradi ingatlanok: Molnár József és neje elajándékozták a zimándi-düllőbéli 152 négyszögletes telket fele jutalékát 20.450 lejt értékben Hajduk Ilonának. — Dusan Netin eladta a Gábor-düllőbéli 2 holdas szántót 87.000 leiert Cheveresan Gheorghenak. — Societatea Bancară Română Suc. Arad eladta a Str. A. Muresianu 111 négyszögletes telket 168.000 leiert Marulescu Dimitrie és nejeinek. — Rafiroiu Silvestru és neje eladák a Str. Muresului 110 négyszögletes telkét 110.000 leiert Krebsz József és nejeinek. — Institutul de Cred. si Pastr. al Comerciantilor eladott a Str. I. Gorun 48a egy 145 négyszögletes telket 14.000 leiert Tövisháti Sándor és nejeinek. — Gaál Pál eladta a Homokos-düllőbéli 24 holdas szántót 28.000 leiert Gaál Andrásnak. — Holló Zoltán eladott a Str. Romei 6. sz. alatt egy 116 négyszögletes telket 60.000 leiert Braun Károlynak. — Kellner Béla és neje eladták a Str. M. Manole 12. sz. alatt egy 900 négyszögletes telket 31.000 leiert Vantara János és nejeinek. — Molnár István eladta a Szeresházi-düllőbéli 11 hold 1378 négyszögletes szántó egyhatod jutalékát 70.000 leiert Hajas Máriának. — Cuc Ioan és neje eladták a Str. Livezilor 5. sz. házat 20.000 leiert Clopu Alexandru és nejeinek. — Muszkán Pál és társai eladták a Str. Rahovei 86a sz. 142 négyszögletes telket 40.000 leiert Gartner Gézőnek. — Institutul de Cred. si Pastr. al Comerciantilor Arad eladott a Rizerdüllőben egy 176 négyszögletes telket 12.000 leiert Kocás János és nejeinek. — Ugyanaz ugyanott eladott egy 176 négyszögletes telket 12.000 leiert özv. Gorác Jánosnak. — Bakó Mihály és neje eladták a Szentpáldüllőbéli 1 hold 1080 négyszögletes szántót 60.000 leiert Crucean Mihailnak. — Patria S. A. R. eladott egy 130 négyszögletes telket 162.500 leiert Fülöp Kornéliának. — Mihai Jada eladta a Libás-düllőbéli 278 négyszögletes telkét 10.000 leiert Licker György és nejeinek. — Duda Demeter eladta a Libás-düllőbéli 278 négyszögletes telkét 8000 leiert Sztankó András és nejeinek.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Eszakamerikai gyorsszolgálat minden csütörtökön

HAMBURGBÓL
NEW YORKBA

Southampton és Cherbourg érintésével a „New-York”, „Hansa”, „Hamburg” és „Deutschland” gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy újult te-geren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó készülék a hajó nyugodt menetét biztosítja. A kényelmes kabinok, a változatos ízléssel berendezett társas helyiségek az utazást kellemessé teszik. Kérdezze a HAPAG számos barátját, miért utaznak mindig a mi hajóinkon? Mert ígéreteinket a valóság még messze felülmúlta.

Üdülési és látogatási utazások

AMERIKÁBA minden időtartamban és árban

Mindig jól utazik a

Hamburg-Amerika Linie
halóia

Információkkal szívesen szolgál a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.
képviselője

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24.

Telefon 10-86.

Az Ön otthona Budapesten

Renaissance Pensio Budapest szívében

IV., Irányi-uca 21. — Villamos és autóbussz közlekedés a Budapest minden irányában. Modern, egészen új berendezés. — Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz minden szobában. — fürdőszobás apartementok. — Kitűnő konyha, kiodántra diétás elátással. — Társashelyiségek.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, JANUAR 22.

Bucuresh. 8.30: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok. Reggeli hangverseny gramofonlemezek. Utána: háztartási tanácsok. 9.55: Vallásos óra. I. Harangszó. II. Istentisztelet közvetítése a patriarchátus templomából. III. Szentbeszéd. 12.30: Jazz-zenekar, dalokkal. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizálsjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.05: Ioni. Manu vidám előadása. 15.20: Felolvasás a falu számára. 15.35: Eugen Popescu román népdalokat énekel. 15.50: Valeriu Magureanu felolvasása. 16.10—16.45: Népdalok és táncok, zenekari előadásban. 18.02: A Th. Sibiceanu-zenekar hangversenye, Jean Moscopol énekszámával. 19: Gyógyászati előadás. 19.15: Vegyes zene gramofonlemezek. 20: A nemzet órája. 20.15: Gramofonlemezek. 21: A hétről. 20.15: Audran: „A baba“, operett. Vezényel: Const. Bobescu. A szünetben (22—22.25): Hírek. A II. szünetben (23—23.15): Radu Vasilescu a sporteredményeket ismerteti.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.40: Hírek. 10—10.55: Görögkatolikus istentisztelet. 11—12.10: Egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben Strommer Viktorin dr., thanyi apát mondja. 12.15—13.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Magócs Károly kerületi központi lelkész. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizálsjelentés. 13.30: Operaházi zenekar. Vezényel: Rajter Lajos. Szünetben kb. 14: „A kincses város.“ Makkai Sándor dr. egyetemi tanár előadása. 15: Hanglemezek. I. rész: Művészlemezek. II. rész: Wagner-lemezek. 16: A magyar mezőgazdaság és az európai piac. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.) 16.45: Csorba Dezső és cigányzenekara. 17.30: Magyar költők a Felvidékről. Rexa Dezső előadása. Közművelődési előadásorozat.) 18: Zenedélután közvetítése a Hubay-nalotából. 19: Finnek és magyarok. Barabás Endre előadása. 19.30: A rádió szalonzenekara. Vezényel: Bertha István. Közben kb. 20.05: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 21: Sporteredmények. 21.10: Zene. 22.40: Hírek. 23.45: Zene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 12.15—13.15: Szalonötös. 16—16.40: Operettrészletek. 17.35—17.55: Cigányzenekar. 18—8.55: Közvetítés a Spolarich kávéházból. 19—19.25: Zenedélután közvetítése a Hubay-nalotából. 19.30—19.55: Wagner Richárd utolsó szerelme. 20.30—20.55: Kósa János dr. előadása. 21—21.55: A modern muzsika kedvelőinek. 22—22.15: Hírek. 22.25—23.25: A honvédegyezred fuvószenekara.

Kassa. 10.45: Református istentisztelet a kassai református templomból. 11.50: Kólcsey Ferenc verseiből szaval Thuróczy Gyula. 12.15—13.10: Azonos Budapest műsorával. 13.10: Hírek, majd a Kassai Rádió műsorának ismertetése. 13.30—éjjel: Azonos Budapest I. műsorával.

HÉTFŐ, JANUAR 23.

Bucureshti. 6.45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok, reggeli hangverseny gramofonlemezek. 12: Gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizálsjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Különféle közlemények. A rádióval kapcsolatos közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Gh. Popescu basszista hangversenye. A műsorban a következő zeneszerzők művei szerepelnek: Schubert, Glinka, Lortzing, Meyerbeer. 18.20: Zongorahangverseny. 18.40: Al. Alzer énekhangversenye. 19: Felolvasás. 19.15: Mozart-ciklus. A rádió fuvós-együttesének szerelése. 19.40: A „Baikal“ baltaikazenekar hangversenye. Poris Vulpe vezényletével. A műsorban a következő zeneszer-

zők művei szerepelnek: Bizet, Gillet, Grieg, Vulpe. 20: Felolvasás. 20.15: Vegyes zene gramofonlemezek. 20.50: Gluck: „Orfeus“. Opera. 22: Hírek. Sport. 22.15: Vegyes zene gramofonlemezek. 23: Hírek. 23.15: A Vladescu-zenekar játéka, Jean Moscopol énekszámával. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felvidéki levelek hatvan év előtti lapokban. (Felolvasás.) 11.45: Alaszka kalandos meghódítása. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.10: Kiss Judit zongorázik, Zsámboki Miklós gondolkázik, zongorakísérettel. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizálsjelentés. 14.30: Az I. honvédegyezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A rádió diákléőrája: „A Felvidék és Ruszinszko a magyar irodalomban.“ Sárkány Oszkár dr. előadása. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Esztergomtól Kassáig. Irtó: Bierbauer Virgil dr. (Felolvasás.) 18.30: Kertész Lajos énekel, zongorán kíséri K. Kain Kató. 19: Egy színész, akit mindenki szeretet. (Emlékezés Szerémy Zoltánra.) Ditrói Mór előadása. 19.20: Rácz-Tarlósi Pál cigányzenekara. Közben kb. 20.05: Hírek. 22: Zene. 23: Hegedűhangverseny. 23.40: Gramofon.

Budapest II. 19.30—19.55: Német nyelvoktatás. 20.10—20.35: A tudomány műhelyéből. (Felolvasás.) 20.45—21.25: Schubert: C-dur vonósötös négy tételben. 21.30—21.55: BSZKRt-zenekar. 22—22.15: Hírek.

Kassa. 12.10: Az ifjúságnak. Krammer Jenő dr. előadása. 12.30: Hanglemezek. 12.40: Hírek, magyar, szlovák, és ruszin nyelven. 13—16.25: Azonos Budapest I. műsorával. 16.25: A „Hárfa“ női énekar hangversenye. Közben 16.50: Hírek. 17.15—17.40: Azonos Budapest I. műsorával. 17.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése. 17.45—18.30: Azonos Budapest I. műsorával. 18.30: Hanglemezek. 19.10: Régi felvidéki költők. 19.30—1.10: Azonos Budapest I. műsorával.

KEDD, JANUAR 24.

Bucureshti. 6.45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok, reggeli hangverseny gramofonlemezek. 12: Hagyjáték. 12.30: Helyszíni közvetítés Galati-ból. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizálsjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Különféle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Muzsikai üzenetek. 18.17: Ionel Cristea zenekarának hangversenye. 19: Tudományos felolvasás. 19.15: Népdalok, Alexandru Grozuta előadásában, zenekari kísérettel. 20.05: Előadás az egyesülés napjáról. 20.20: A „Carmen“ énekar hangversenye. Vezényel: I. Chirescu. 20.50: Helyszíni közvetítés Galati-ból. 21.05: A rádió zenekarának hangversenye. Vezényel: Th. Rogalski, Gh. Folescu és Valentina Cretoiu-Tassian énekszámával. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Caudella, Mezzetti, Bohociu, Sabin Dragoi, I. Nonna-Otescu. A szünetben (22—22.15): Hírek. Sport. 22.15: A hangverseny folytatása. 23: Hírek. 23.15: Könnyű román zene gramofonlemezek. 23.45: Hírek a külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Franciaország délnyugati tengerpartja. Irtó: Székely Pálma. (Felolvasás.) 11.45: Az új kalapdivat. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.10: Dénes Józsa cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizálsjelentés. 14.30: Filmrészletek. (Hanglemezzel.) 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 17.10: Asszonyok tanácsadója. (Arányi Mária előadása.) 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Pálffy János gróf lovas rohamai. Julier Ferenc ny. ezredes előadása. 18.30: Haják Károly hegedül, zongorakísérettel. 19: Babay József elbeszélése: „Madonna.“ 19.30: A rádió szalonzenekara. 20.05: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.20: Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Gioconda.“ Dalmű négy felvonásban, öt képben. Az I. felvonás

után kb. 21.23: Hírek. A II. felvonás után kb. 22.15: Hírek, időjárásjelentés. A III. felvonás után kb. 0.15: Cigányzenekar. 1.05: Hírek. Budapest II. 18.30—18.55: Mezőgazdasági félóra. 19.30—19.55: Francia nyelvoktatás. 20.10—20.55: A rádió szalonzenekara. 21—21.30: Sörke Józsa. Szalay László elbeszélése. (Felolvasás.) 21.35—22.50: Hanglemezek. Közben kb. 22: Hírek.

Kassa. 12.10: Mese. Elmondja Juhász Ilona. Skazka. Doklad J. Juhászovej. 12.25: Művészlemezek (Orosz zene: szerzők műveiből.) 12.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 13—16.25: Azonos Budapest I. műsorával. 16.25: Hanglemezek

UJ KÖNYVEK

— Mátrai László: „Modern gondolkodás“. A Magyar Szemle Kincsestár sorozatának egyik legújabb kötete, amely tudományos alaposággal, de mégis élvezetes és érdekes könnyedséggel ismerteti meg bennünket a modern gondolkodás, az új szellemi és fizikai világról, a modern kultúra és logika legérdekesebb problémáival. 80 oldal füzve 17.— lei, kötve 33.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje a Kincsestár-sorozat teljes jegyzékét.

— Balanyi György: „Szent István“. Páratlanul érdekes és élvezetes olvasmány, Balanyi György Szent Istvánról, az apostoli egyházszervezőről, ország- és társadalomépítőről írott könyvecskéje, amely a Magyar Szemle „Kincsestár“ elnevezésű sorozatának 141-ik kötete. Külön megemlítést érdemel a könyv záró fejezete „Szent István alakja a századok folyásában“. A Kincsestár-könyvecskék ára 80 oldal terjedelemben füzve 17.— lei, kötve 33.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje a Kincsestár-sorozat teljes jegyzékét.

— Papp István: „Finnország“. A Magyar Szemle „Kincsestár“ elnevezésű sorozatának egyik legújabb kötete. Tartalmából kiemeljük: A föld és a nép, Az állami önállóság felé, A szláv tenger örvényében, Műveltség, Társadalom és demokrácia, A gazdagodás útján, Az örök finn és az örök ember, Irodalom. Papp István: „Finnország“ (és a Kincsestár-sorozat összes számai) füzve 17.— lei és kötve 33.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje a Kincsestár-sorozat teljes jegyzékét.

— A francia irodalom kis tükré. György János írta ezt a pompás kis könyvet. Megjelent a Magyar Szemle „Kincsestár“-sorozatában. Kitiűnő átnézetet ad a francia irodalom teljes kifejlődéséről. (Középkor, Renaissance, Klasszicizmus. Felvilágosodás, stb. stb.) 80 oldal ára füzve 17.— lei, kötve 33.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje a Kincsestár-sorozat teljes jegyzékét.

RENDSZERES UTAZÁSOK

A KOVETKEZO ALLAMOKBA:

Egyesült Államok

Kanada

Ausztrália

Közép-Amerika

Kuba, Mexikó

Délamerika

Argentina—Paraguay—Uruguay

Afrika (Marokkó)

holland, belga és francia gőzöskökkel

Egyiptom és Palesztinába

a Serviciul Maritim Roman gőzöskökkel.

Információk és prospektusok a vezérképviseletnél:

Holland-Amerika Linie

L. H. Lazarovitz ur vezetése alatt

ARAD, Cal. Banatului 2. Telefon: 1350

BUCURESTI Calea Victoriei 70. et. I. Tel. 4. 41. 65.

TIMISOARA, Str. Venetia No. 2. Tel. 39—89.

PENSIÓBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többé, mint szállodába egymagában a szoba

Ha Budapestre jön, lakjon a **Belvárosi Pensióban**

IV., Veres Pálné-uca 10., télemelet,

a Belváros szívében.

Hideg-melegvíz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

Legújabb jelentéseink:

Miron Cristea pátriárka-kormányelnök ötvenezer leies adománya

a román-magyar kulturközeledés érdekében fordító erdélyi magyar írók számára — Bánffy Miklós gróf Helikon-társasága dönt a jutalomdíj szétosztásáról

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök a mai napon 50 ezer leit juttatott el gróf Bánffy Miklóshoz azzal a cézzel, hogy azok között az erdélyi magyar írók között ossza szét, akik román irodalmi műveket fordítottak magyar nyelvre és ezzel elősegítették a román-magyar kulturközeledést. Az összeget gróf Bánffy Miklós a Helikon-társaság bevonásával fogja az arra érdemeseknek szétosztani. A pátriárka-miniszter-

elnök gesztusa ismét azt bizonyítja, hogy nagy súlyt helyez a román-magyar kulturközeledés nagy mértékben való növelésére. Lapunk kolozsvári munkatársa beszélgetést folytatott illetékes tényezőkkel, akik kijelentették, hogy a következő magyar írók közül választják ki a megjutalmazandókat: R. Berde Mária, dr. Kádár Imre, Kibédi Sándor, Dsida Jenő özvegye, Florián Tibor, Kiss Jenő és Fekete Tivadar.

Arthur Henderson figyelmeztető budapesti nyilatkozata a Bucurestiben nyert benyomásairól

Az angol munkáspárti képviselő rendkívüli derűlátó megnyilatkozása

Budapest. Sir. Arthur HENDERSON angol képviselő szombaton Bucurestiből visszaérkezett Budapestre. Az „Az Est” munkatársának az angol politikus a következőket mondta:

— Személyes tárgyalásaim a román kormány vezető tagjaival, valamint a királynál tett látogatásom igen értékes eredményekre vezettek. Bár csak két napig voltam Bucurestiben, mégis igen értékes bepillantást nyertem a román politika vezetőgondolataiba. A személyes érintkezés biztosíthatja a legjobban, hogy a nagy világproblémákra vonatkozó jobb megértés és értékelés kerüljön felszínre. Talán mjelőtt hazatérék Londonba többet is mondhatok, de már most is kijelent-

hetem, hogy nagyon meg vagyok elégedve második közép-európai utam eddigi eredményeivel is.

TÁRGYALÁS GAFENCUVAL

Bucurestiből jelenti: Csütörtökön Budapestről jövet, a román fővárosba érkezett Arthur Henderson, angol képviselő. A délután folyamán Henderson hosszas megbeszélést folytatott Reginald Hoare követtel. Arthur Henderson, aki a Macdonald-kormány külügyminiszterének fia, felveszi az érintkezést a romániai politikai és gazdasági szemlélyiségekkel és szombati estig marad Bucurestiben. Egyébként Hendersont csütörtökön kihallgatáson fogadta Gafencu külügyminiszter is.

Barátságosan rendezték a munkácsi incidenst

Prága. (Rador.) Hivatalos jelentés szerint Cseh-szlovákia budapesti követe felkereste Csáky István gróf magyar külügyminisztert, akivel hosszas megbeszélést folytatott. Látogatása alkalmával megállapítást nyert, hogy a közelmúltban előadódott határincidenseket barátságos uton

likvidálták egy magyar-cseh-szlovák bizottság után. A prágai magyar követség egyébként közölte a cseh-szlovák külügyminisztériummal, hogy Magyarország elfogadja Cseh-szlovákia idevontakozó javaslatait. A cseh-szlovák-magyar vegyes bizottság a jövő hét folyamán tart ülést.

„Csak egy hónap szükséges, hogy végezzünk Kataloniával”

Bilbao. A nemzetiek tegnap a katalán fronton 15 kilométerrel nyomultak előre és elfoglalták Salomo helységet, amely Tarragonától 20 kilométernyire fekszik, valamint számos más községet is. Tíz repülőgép bombázta Manreda városát. Hét ember meghalt, 15 megsebesült.

A nemzeti haderő a pénteki hadisikerük után egyébként szombaton is folytatta előrenyomulását a 160 kilométeres hadszíntér-szakasz teljes terjedelmében. A köztársasági csapatok csakis az utak és hidak robbantásával igyekeznek az előrenyomulást meggátolni, sőt külön dandárt is szerveztek, amelynek egyetlen célja robbantások keresztülvitele.

Tamarit ezredes, Franco tábornok hadseregének egyik vezérkari tisztje az alábbi nyilatkozatot tette egy igen jelentős spanyol személyiség előtt:

— Csak egy hónap szükséges ahhoz, hogy Kataloniával katonai szempontból végezzünk. Tudom, hogy Spanyolországban az az általános vélemény, hogy erre két hónapi időre van szükség. Azonban, mi katonák biztosak vagyunk abban, hogy egy hónap múlva Katalónia katonai szempontból elintézett lesz.

Szombaton déli 1 órakor 15 hárommotoros és több vadászrepülőgépből álló nemzeti repü-

lőraj ismét bombázta a várost. A halottak és a sebesültek számát egyelőre nem sikerült megállapítani.

Burgosi jelentés szerint a nacionalista csapatok szombaton is folytatták előrenyomulásukat a katalán hadszíntéren és több helységet foglaltak el.

Hazaútazott Prágába Prchala tábornok

Pozsony. Ma egy óras megbeszélés folyt le Volosin miniszterelnök, Révay belügyminiszter és az ujonnan kinevezett Prchala tábornok hadügyminiszter között. Prchala kijelentette, hogy abban a hiszemben volt, hogy kinevezése a kárpát-ukrajnai kormány hozzájárulásával történt. Belátja, hogy a jelenlegi körülmények között a hivatalát nem veheti át, ezért visszautazik Prágába.

Hány céh alakult eddig?

Bucurestiből jelenti: Az ország területén számitásba jövő 350 céhből eddig 149 céhet létesítettek. Ezek közül a munkások 63 céhet létesítettek 180 helyett, a tisztviselők 60 közül 22-öt és az iparosok 110-ből 64 céhet alakítottak.

Gyászmise Maria anyakirályné tiszteletére

Bucurestiből jelenti: Az argesi székesegyházban szombaton délelőtt istentiszteletet tartottak Maria anyakirályné halálának hathónapos fordulójára alkalmával. Fél 12 órakor különvonaton Curtea de Argesbe érkeztek a kormány tagjai Miron Cristea pátriárka vezetésével, Argetoianu, Mironescu és még számos előkelőség. A pályaudvaron Camenița ezredes, argesmegyei prefektus, Chirea ezredes, csendőrkörületi főfelügyelő és Curtea de Arges polgármestere várták az előkelőségeket. Pontban 12 órakor begördült az udvari vonat, amelyről Öfelsége II. Carol király, Mihai nagyvajda, Elisabeta hercegnő, Ernest Úrdáreanu főudvarmester, Balif tábornok, királyi szárnysegéd, Stircea szertartásmester, Mocsonyi fővadászmester, Flondor udvari marsall és az összes volt udvarhölgyek szálltak le. Öfelsége II. Carol király, a királyi család tagjaival és a kísérettel a székesegyházba mentek, amelynek lépcsői előtt Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök, Grigore argesi püspök a kereszttel és az evangéliummal várták. A gyászistentiszteletet Nae Popescu kultuszminisztériumi államtitkár és Antal főesperes nagy papi segédlettel celebrálták. A székesegyházból Öfelsége II. Carol király, Mihai nagyvajda, Elisabeta hercegnő és a királyi kíséret tagjai Maria anyakirályné sírjához vonultak, ahol térdbeborulva imádkoztak. A királyné sírját gyönyörű virágok borították.

A német nagyipar

további fejlesztését jelenti Schacht dr. távozása.

Berlinből jelenti: A Newyork Times cikket közöl a következő címmel: „A pilóta kidobása.” Amikor Hitler ledobta a fedélzetről dr. Schachtot, eltépte az utolsó gyenge láncszemet, amely a régi közgazdasági elvekhez fűzte. Bármilyen végső célja is legyen a birodalom politikájának, egy biztos: Schacht dr. eltávolítása meg fogja gyorsítani e cél elérését. — írja a newyorki világlap.

A Reuter ügynökség jelentése szerint Schacht dr. távozása után az első intézkedés az lesz, hogy a német kereskedelmet és nagyipart még jobban kifejlesztik. A kormány azt kívánja elérni, hogy a birodalmi nagyipar pénzügyi támogatása olyan nagyméretű legyen, hogy ezáltal a világpiacon minden konkurenciával felvehesse a versenyt. Azt még nem tudják, hogy melyek lesznek az első intézkedések, de beavatott helyen azt hiszik, hogy a német nagyipar felhatalmazást kap 2 milliárd márka hitel felvételére a bankoktól és a biztosító-társaságoktól.

Az eviani menekültügyi konferencia albizottsága egyébként, amely Rublee igazgató vezetése mellett Berlinben tárgyal a zsidó kivándorlások szabályozásáról és anyagi kérdéseiről, szombaton este visszautazott Párisba, anélkül, hogy sikerült volna tisztázni a német kormány álláspontját.

Magyar kormányférfiak látogatása Ungváron és Munkácson

Budapest. Imrédy Béla magyar miniszterelnök, Kunder Antal kereskedelmi miniszter és Pataky Tibor államtitkár kíséretében vasárnap Munkácsra és Ungvárra utazik.

A SPANYOL HADSZÍNTÉR

A vastag vonalak a nemzeti csapatok frontját ábrázolják. A tengerparti rész közepét érintő két vastag vonal határolja az ujonnan elfoglalt tarragoniai fontos frontszakaszt, mely a nemzetiek birtokába került.